

BON NOBA DI JESUS KRISTU KU MATEUS SKIRBI

Introduson

Mateus, un di dozi disipulu di Jesus, konta Bon Noba kuma Jesus i ki Mesias (Kristu) ku judeus na peraba disna. I pursenta Jesus suma Rei di judeus, Fiju di Davi, Fiju di Abraon, Pursor sin igual, kil ku ta kumpri ki purmesas ku Deus fasi na Beju Testamentu.

I pudi sedu ku Mateus lei libru di Markus, i kopia utru partis.

Jorson di Kristu

(Luk 3.23-38)

1 ¹Es i lista di garandis di Jesus Kristu, ku padidu na jorson di Davi ku Abraon: ²Abraon, Isak ku Jakó, ku seduba pape di Judá ku si ermons. ³Judá padi Perez ku Zerá (se mame comadu Tamar); Perez padi Ezron. ⁴Lista kontinua: Aran, Aminadab, Naason, Salmon, ⁵Boaz (si mame i Raab), Obed (si mame i Ruti), Jesé, ⁶Rei Davi, Salomon (si mame seduba minjer di Urias), ⁷Reoboan, Abias, Asa, ⁸Jeosafá, Jeoran, Uzias, ⁹Jotan, Akaz, Ezekias, ¹⁰Manasés, Amon, Josias, ¹¹Jekonias ku si ermons. Na se tempu israelitas tiradu na se tera, e lebadu pa Babilonia.

¹²Dipus di pobu lebadu pa Babilonia, Jekonias padi Sealtiel. ¹³Lista kontinua: Zorobabel, Abiud, Eliakin, Asor, ¹⁴Sadok, Akin, Eliud, ¹⁵Eleazar, Matan ku Jakó. ¹⁶Jakó padi José ku kasa ku Maria, mame di Jesus ku comadu Kristu.

¹⁷De manera i ten katorzi jorson di Abraon te Davi; di Davi te na tempu ke lebadu pa Babilonia i ten

katorzi jorson; di tempu ke lebadu pa Babilonia te na tempu di Kristu i ten tambi katorzi jorson.

Nasimentu di Jesus Kristu

(Luk 2.1-7)

¹⁸Nasimentu di Jesus Kristu kontisi de manera: Maria si mame seduba bajuda ku na bin kasa ku José, ma antis de kasa, Maria bin oja kuma i preña ku puder di Spiritu Santu. ¹⁹José, si rapas, suma i sedu bon, i ka misti danal nomi. Pabia di kila, i pensa disal sin fala ningin nada.

²⁰Manera ki na pensaba ne kusa, un anju di Siñor parsil na suñu,

1.1: Kap 9.27; 15.22; 22.42-45; 2 Sam 7.16; Sal 89.35-36; Is 9.6-7; Jer 23.5-6; Luk 1.32-33,69; Jon 7.42; Rom 1.3; Apok 22.16 **1.1:** Kum 12.3; 22.18; Gal 3.16 **1.2:** Kum 21.3; 25.26; 29.32—30.24; 35.16-18; 1 Kron 1.28,34; 2.1-5; At 7.8; Rom 9.7-13; Eb 7.14; 11.11-12 **1.3:** Kum 38.27-30; 46.12; Rut 4 18-22 **1.4:** 1 Kron 2.10-12 **1.4:** Num 1.7; 10.14 **1.5:** Jos 2 **1.5:** Rut 1—4 **1.5:** 1 Sam 16.1-13; Is 11.1; At 13.22-23 **1.6:** 1 Kron 2.13-15; 3.10-16 **1.6:** 2 Sam 12.9,24-25; 1 Kron 3.5; 28.5 **1.7:** 1 Re 11.43; 14.21; 15.1-8 **1.8:** 1 Re 15.24; 2 Kron 17.1 **1.8:** 2 Re 8.16; 14.22; 15.1 **1.9:** 2 Re 15.7,32; 16.1,20; 18.1 **1.10:** 2 Re 21.1,19; 22.1 **1.11:** 2 Kron 36.9-10 **1.11:** 2 Re 24.14-16 **1.12:** 2 Re 25.27-30 **1.13:** Esd 3.2 **1.16:** V 18-25 **1.18:** Luk 1.27,35; Gal 4.4; Eb 10.5-7 **1.20:** Kap 2.13,19,22

i falal: “José, fiju di Davi, ka bu ten medu di kasa ku Maria, pabia kil ku sta na si bariga i puder di Spiritu Santu. ²¹I na padi un fiju macu; bu na pul nomi di Jesus, pabia i na salba si pobu di se pekadu.”

²²E kusa tudu i sedu pa pudi fasi kil ku Siñor falaba ja na boka di anunsiadur ku fala asin: ²³“Un bajuda na bin preña, i na padi un fiju macu ku na comadu Emanuel,” ku sedu: “Deus sta ku nos.”

²⁴José korda na suñu, i fasi suma ku anju di Deus falal; i kasa ku Maria, ²⁵ma nunka i ka ten relason seksual ku el tok i padi si purmeru fiju; i pul nomi di Jesus.

Omis jiru di Orienti

2¹Oca Jesus padidu na Belen, na tera di Judeia, na tempu di Rei Erodis, utru omis ku ta studaba strelas e bin di ladu di saida di sol pa Jerusalen, ²e punta: “Nunde ki sta nel kil ku padidu rei di judeus? No oja si strela na saida di sol, no bin pa adoral.”

³Oca Rei Erodis obi ki purgunta, i fika tarpajadu, ku tudu jinti di Jerusalen tambi. ⁴I manda junta tudu sêfis di saserdoti ku pursoris di lei, i punta elis: “Nunde ku Kristu na padidu nel?” ⁵E ruspundil: “Na Belen di Judeia, pabia asin ku anunsiadur skirbi:

⁶ ‘Abo Belen na tera di Judá,
bu ka na sedu prasa pikininu

na metadi di utru
prasad di Judá,
pabia i na bo ki na bin
sai nel un sêf
ku na bin gia ña pobu Israel.’ ”

⁷Na ki ora Erodis coma ki omis jiru na sigridu, i punta elis na kal tempu ke oja ki strela. ⁸Dipus i manda elis pa Belen, i fala elis: “Bo bai punta diritu nunde ku mininu sta nel; ora ku bo ojal, bo ta bin kontan, pa ami tambi N pudi bai adoral.”

⁹Oca ki omis jiru kaba sukuta rei, e sai pa bai. Ki strela ke ojaba na saida di sol i kumsa bai se danti, tok i ciga i para riba di kau ku mininu staba nel. ¹⁰E oja ki strela, e sinti garandi kontentamentu. ¹¹E yentra na kasa, e oja mininu ku Maria, si mame; e mpina, e adora Jesus. Dipus e pursenta kusas ke leba pa patil: uru, nsensu ku mira. ¹²Deus bin avisa elis na suñu pa ka e riba pa Erodis. Asin e bai pa se tera na utru kamiñu.

José ku Maria fusi pa Ejitu

¹³Dipus de bai, un anju di Siñor bai pa José na suñu, i falal: “Lanta, bu toma mininu ku si mame, bu kuri pa Ejitu. Fika la te ora ku N torna falau, pabia Erodis na bin buska mininu pa mata.”

¹⁴José lanta, i toma mininu ku si mame di noti, e bai pa Ejitu. ¹⁵E fika la tok Erodis muri, pa pudi fasi kil ku Siñor falaba na boka di si anunsiadur: “N coma ña fiju na Ejitu.”

¹⁶Oca ku Erodis bin sibi kuma ki omis jiru nganal, i paña raiba. I manda mata tudu mininus ku

1.21: Luk 1.31; 2.21; At 4.12; 5.31; 13.23,38-39; Eb 7.25

1.23: Is 7.14 2.1: Kum 35.19; Jos 19.15; Luk 2.4,11,15

2.6: Mik 5.2; Jon 7.42 2.6: Kum 49.10; Is 9.6-7

2.8: Dit 26.24-25 2.11: Kap 14.33 2.11: Is 60.6

2.11: Sai 30.34-35; Sir 2.1-2 2.11: Kum 37.25

2.13: Kap 1.20 2.15: Os 11.1

staba na Belen, ku kilis di roda di Belen, di dus anu pa bas, konformi tempu ki puntaba omis jiru. ¹⁷De manera i bin sedu suma ku anunsiadur Jeremias falaba ja:

¹⁸ “Na Ramá i obidu gritu di cur ku dur garandi. I Raket ku na cora pa si fijus, nin i ka misti pa algin konsolal, pabia e ka sta ja bibu.”

E riba di Ejitu

¹⁹Oca Erodis bin muri, un anju di Siñor bai pa José na suñu, na Ejitu, ²⁰i falal: “Lanta, bu toma mininu ku si mame, bu riba pa tera di Israel, pabia kilis ku na buskaba mininu pa mata e muri ja.”

²¹José lanta, i toma mininu ku si mame, i riba pa tera di Israel. ²²Oca ki obi kuma Arkelau na rena na Judeia na lugar di si pape Erodis, i medi bai pa la. Deus torna avisal mas na suñu; i bai pa tera di Galileia. ²³Oca ki ciga, i bai mora na un prasa ku comadu Nazaré. De manera i bin sedu suma ku anunsiaduris falaba ja: “I na comadu Nazarenu.”

Jon Batista

(*Mar 1.1-8; Luk 3.1-18; Jon 1.6-8,19-36*)

3 ¹Na ki tempu Jon Batista bai pa lala di Judeia, i na kontaba palabra di Deus, i na fala: ²“Bo ripindi di bo pekadu, pabia renu di seu sta pertu.” ³I di Jon ku anunsiadur Isaias falaba asin:

“Algin na grita na lala, i na fala: ‘Bo kumpu kamiñu di Siñor; bo filantal strada.’”

⁴Jon ta bistiba ropa di kabelu di kamelu tisidu, i ta mara sintu di kuru na rabada; si kumida seduba gamfañotis ku mel. ⁵Jinti di prasa di Jerusalem, di tudu Judeia ku tera lungu di riu Jordon, e ta bai pa Jon. ⁶E ta konfesaba se pekadus; Jon ta batisa elis na riu Jordon. ⁷Jon bin oja manga di jinti di partidus di fariseus ku saduseus na binba pa kau nunde ki na batisa. I fala elis: “Jorson di kobras, kin ku nsina bos kuri di kastigu ku na bin? ⁸Bo mostra na bo manera di yanda kuma na bardadi bo ripindi. ⁹Ka bo ba ta njata kuma Abraon i bo pape, pabia N na fala bos kuma, te de pedras propi, Deus pudi lantanda fijus pa Abraon. ¹⁰Mancadu sta ja pruntu pa korta arvuris pa rais. Tudu arvuri ku ka ta padi bon fruta i ta kortadu, i botadu na fugu.

¹¹“Na bardadi ami N na batisa bos ku yagu, suma bo ripindi, ma kil ku na bin ña tras i mas mi puder; nin N ka mersi leba si sapatu. El ku na bin batisa bos ku Spiritu Santu ku fugu. ¹²I ten kabas na si mon pa buanta paja na arus na kau di masa. Dipus i ta bin rukuji si arus na bembas; i na

2.18: Jer 31.15 **2.19:** Kap 1.20 **2.22:** Luk 2.39; Jon 7.41,52 **2.23:** Kap 26.71; Jon 1.45; 18.5,7; 19.19; At 2.22; 24.5 **3.1:** Kap 11.11; 14.2-12; 16.14; 17.12-13; 21.25-26,32; Luk 1.13-17,76; Jon 3.23-26; 5.35; At 13.24-25; 19.3-4 **3.2:** Kap 4.17; 10.7; Luk 10.9; At 2.38 **3.3:** Is 40.3; Mal 3.1; 4.5; Jon 1.23 **3.4:** 2 Re 1.8; Zak 13.4 **3.4:** Sir 11.22 **3.5:** Kap 4.25 **3.7:** Kap 12.34; 23.33; Sal 58.3-5 **3.8:** At 26.20; Tia 2.14-26 **3.10:** Kap 21.19; Ez 15.1-8; Luk 13.6-9; Jon 15.6; Eb 6.8 **3.11:** At 1.5; 11.16 **3.12:** Kap 13.30,49-50

bin kema paja ku fugu ku nunka ka ta paga.”

Jesus batisadu

(*Mar 1.9-11; Luk 3.21-22; Jon 1.32-34*)

¹³Jesus bin sai di Galileia, i bai pa riu Jordon pa Jon pudi batisal. ¹⁴Jon ka muitu mistiba, i falal: “I abo ku dibi di batisan; bu na bin gorra pa N batisau?” ¹⁵Jesus ruspundi i falal: “Disa kila, pabia de manera no ta fasi kil ku Deus misti.” Asin Jon seta. ¹⁶Oca Jesus batisadu, i sai na yagu. Na ki ora seu yabridu; i oja Spiritu di Deus na ria riba del suma pumba. ¹⁷Un vos di seu fala: “Es i ña Fiju ku N kiri ciu. N ten garandi kontentamentu nel.”

Jesus tentadu

(*Mar 1.12-13; Luk 4.1-13*)

4 ¹Na ki tempu Spiritu di Deus gia Jesus, i lebal pa lala pa diabu pudi tentat. ²Oca Jesus pasa korenta dia ku korenta noti sin kume, i tene fomi. ³Tentadur ciga pa el, i falal: “Si kontra abo i Fiju di Deus, manda e pedras pa e bida pon.”

⁴Jesus ruspundil: “I sta skritu kuma i ka son kumida ku ta da omi vida, ma tambi tudu palabra ku ta sai na boka di Deus.”

3.15: Jon 4.34; 8.29; 15.10 **3.16:** Ez 1.1; At 7.56
3.16: Is 11.2; 42.1; 61.1 **3.17:** Kap 17.5; 2 Ped 1.17
3.17: Kap 12.18 **4.1:** Rom 8.14 **4.1:** Jon 14.30;
 Eb 2.18; 4.15 **4.2:** Sai 34.28; 1 Re 19.8 **4.2:** Kap 21.18
4.4: Lei 8.3 **4.5:** Kap 27.53; Ne 11.1; Is 48.2; 52.1; Dan 9.16;
 Apok 11.2 **4.6:** Sal 91.11-12; Eb 1.14 **4.7:** Sai 17.2,7;
 Num 14.22; Lei 6.16; 1 Kor 10.9 **4.9:** 1 Sam 2.7-8;
 Jer 27.5-6; Dan 2.37-38; 4.32; Apok 11.15; 19.16
4.10: Tia 4.7; 1 Ped 5.8-9 **4.10:** Lei 6.13-14
4.11: Kap 26.53; 28.2-7; Luk 22.43 **4.15:** Is 9.1-2
4.16: Mik 7.8; Luk 1.78-79; 2.32 **4.17:** Kap 3.2

⁵Dipus, diabu lebal na prasa sagradu, ku sedu Jerusalem, i pul na lugar mas altu na kasa di Deus, ⁶i falal: “Si kontra abo i Fiju di Deus, jukuta di li pa bas, pabia asin ki skirbidu: ‘Deus na da si anjus ordi pa e nguentau na se mon, pa ka bu pe maja na nin un pedra.’”

⁷Jesus ruspundil: “Tambi i sta skritu: ‘Ka bu tenta Siñor bu Deus.’” ⁸Diabu torna lebal mas na un monti altu, i mostral tudu rebus di mundu ku se gloria, ⁹i falal: “N na dau es tudu si bu mpina, bu adoran.”

¹⁰Jesus falal: “Sai li, Satanas, pabia i sta skritu: ‘Bu na adora Siñor bu Deus; i el son ku bu na sirbi.’” ¹¹Na ki ora diabu disal. Anjus ciga, e sirbil.

Jesus na Galileia

(*Mar 1.14-15; Luk 4.14-15*)

¹²Oca Jesus bin obi kuma Jon Batista prindidu, i riba pa Galileia. ¹³I sai di Nazaré, i bai fika na Kafarnaun, un prasa pertu di mar, na tera di Zebulon ku Naftali. ¹⁴I fasi asin pa i pudi sedu suma ku anunsiadur Isaias fala:

¹⁵ “Tera di Zebulon
 ku tera di Naftali
 ku sta pertu di mar
 na utru banda di Jordon,
 Galileia, tera di utru nasons!

¹⁶ Jinti ku staba sintadu na sukuru
 e oja un garandi lus;
 kilis ku moraba na lugar
 na sombra di mortu,
 lus numia elis.”

¹⁷Disna di ki ora Jesus kumsa na konta palabra di Deus, i na fala: “Bo ripindi, pabia renu di seu ciga.”

Jesus coma purmeru disipulus

(*Mar 1.16-20; Luk 5.1-11*)

¹⁸Oca Jesus na yandaba pertu di Mar di Galileia, i oja dus ermon, Simon ku comadu Pedru, ku si ermon André, e na botaba ridia na mar pabia e seduba piskadur. ¹⁹Jesus fala elis: “Bo bin no bai, N na fasi bos piskadur di jinti.” ²⁰Ki ora janan e disa ridia, e bai tras di Jesus.

²¹I bai mas danti, i oja mas dus ermon, Tiagu, fiju di Zebedeu, ku si ermon Jon, na barku ku se pape Zebedeu, e na capa ridia. I coma elis. ²²Elis tamba e disa janan se pape ku barku, e pega tras di Jesus.

²³Jesus na yandaba na tudu parti di Galileia, i na nsinaba na kasas di juntamentu, i na kontaba Bon Noba di renu, i na kuraba jinti di tudu se duensa ku molostus. ²⁴Fama di Jesus laga pa tudu ladu na Siria; jinti ta tisi tudu kilis ku na sufri di manga di koldadi duensa ku sufrimentu, kilis ku tene spiritus mau, kilis ku ta da ataki ku kilis ku ka pudi bulbuli kurpu. Jesus kura elis. ²⁵Manga di jinti di Galileia, Des Prasa, Jerusalem, Judeia ku utru banda di Jordon, e bai si tras.

Nsinamentu na monti

(*Luk 6.20-23*)

5 ¹Jesus oja manga di jinti, i subi na un monti, i sinta; si disipulus bai lungu del. ²I kumsa na nsina elis de manera:

³“Sortiadu i kilis ku ta koitanda danti di Deus, pabia e na ten parti na renu di seu.

⁴“Sortiadu i kilis ku na cora, pabia Deus na bin konsola elis.

⁵“Sortiadu i kilis ki mansu, pabia e na bin yarda mundu.

⁶“Sortiadu i kilis ku ta faima pa fasi ke ku Deus misti, pabia Deus na bin fartanda elis.

⁷“Sortiadu i kilis ku ta trata utrus ku miserikordia, pabia e na bin oja miserikordia tamba.

⁸“Sortiadu i kilis ku tene korson limpu, pabia e na bin oja Deus.

⁹“Sortiadu i kilis ku ta pui pas na metadi di jinti, pabia e na comadu fiju di Deus.

¹⁰“Sortiadu i kilis ku na sufri pirsigison pabia di yanda suma ku Deus misti; e na ten parti na renu di seu.

¹¹“Abos i sortiadu ora ke na koba bos mal, e na pirsigi bos, e na konta mintida kontra bos pabia di mi. ¹²Bo kontenti, bo jukuta di alegria, pabia garandi pagamentu na pera bos na seu; asin tamba ku anunsia-duris trataduba antis di bos.

Sal ku lus

(*Mar 9.50; Luk 14.34-35*)

¹³“Abos i sal di mundu. Si sal pir-di si gustu, ke ku ta pul mas pa i

4.22: Kap 10.37; 19.27 **4.23:** Kap 9.35; At 10.38 **4.23:** At 5.15-16 **4.24:** Kap 9.26,31; Mar 6.14; At 26.26 **5.1:** Kap 15.29; Mar 3.13; Jon 6.2-3 **5.4:** Sal 30.11; 126.5-6; Is 25.8; Jon 16.20-22; Apok 7.14-17; 21.3-4 **5.5:** Kap 11.29; 21.5; Num 12.3; Sal 25.9; 37.11; Gal 5.22; Kol 3.12; 1 Tim 6.11; 2 Tim 2.25; Titu 3.2; Tia 1.21; 3.13; 1 Ped 3.15 **5.7:** Kap 6.14-15; 18.33-35; Dit 11.17; Mik 6.8; Mar 11.25; Ef 4.32; Kol 3.12; Tia 3.17 **5.8:** 1 Kron 29.17-19; Sal 24.3-4; 51.10; At 15.9; 2 Kor 7.1; Eb 10.22; 12.14; Tia 3.17-18; 4.8; 1 Ped 1.22 **5.10:** 1 Tes 1.6; Tia 1.2,12; 1 Ped 3.14 **5.11:** Kap 10.18, 22-25; 24.9; Jon 15.20-21; At 8.1; 9.16; 1 Ped 4.14; Apok 2.3 **5.12:** At 5.41; 16.25; Rom 5.3; 2 Kor 4.17; 12.10; Fil 2.17; Kol 1.24; Eb 10.34; Tia 1.2-3,12; 1 Ped 4.12-13 **5.12:** Kol 3.24; Eb 11.26 **5.12:** Kap 23.31-37; 2 Kron 36.15-16; Ne 9.26; Jer 2.30; Luk 13.34; At 7.52; 1 Tes 2.14-15 **5.13:** Sir 2.13

salga? I ka bali pa nada, son pa bota fora pa jinti masal.

¹⁴“Abos i lus di mundu. Un prasa ku sta na monti i ka pudi sukundi. ¹⁵Kanderu ka ta sindidu pa i pudu bas di un kaŝoti, ma riba di un stanti altu, pa i pudi numia kasa diritu pa tudu kilis ku sta la. ¹⁶Asin tambi ku bo dibi di fasi bo lus pa i numia danti di jinti, pa e pudi oja kusas bon ku bo ta fasi, pa e pudi ngaba bo Pape ku sta na seu.

¹⁷“Ka bo pensa kuma N bin pa kaba ku lei di Moisés o ku nsinamentu di anuniaduris. N ka bin pa kaba ku el, ma N bin pa pul na pratika. ¹⁸Na bardadi N na konta bos kuma seu ku tera na pasa, ma nin un asentu ka na bin tiradu riba di un letra di lei tementi i ka pudu tudu na pratika. ¹⁹Kin ku disobdisi un de mandamentus mas pikininu, o ku na nsina jinti pa e fasi asin, i na comadu algin mas pikininu na renu di seu, ma kil ku obdisi lei, i nsina jinti pa e fasi asin, i na comadu garandi na renu di seu. ²⁰N na konta bos, di nin un manera bo ka na yentra na renu di seu si bo ka yanda diritu mas di ki fariseus ku pursoris di lei.

²¹“Bo obi ke ku jinti di antigu kontadu: ‘Ka bo mata, ma kil ku

5.14: Jon 5.35; 8.12; 12.36; Ef 5.8-14; Fil 2.15; 1 Tes 5.5

5.15: Mar 4.21; Luk 11.33 **5.15:** Sai 25.37; Num 8.2

5.16: Is 58.8; 60.1-3 **5.16:** At 9.36; Ef 2.10; 1 Tim 2.9-10; 5.9-10,25; Titu 2.7,14; 3.8,14; Eb 10.24; 1 Ped 2.12

5.18: Luk 16.17; 21.33; 1 Ped 1.25; Apok 20.11

5.19: Kap 15.3-6; Lei 27.26; Sal 119.4; Luk 11.42;

1 Tim 6.3-4; Tia 2.10-11 **5.19:** Kap 28.20; Rom 13.8-10;

1 Tes 4.1-8; 1 Tim 4.11-13; 2 Jon 9-11 **5.20:** Kap 7.21;

Mar 10.15,23-25; Luk 18.17 **5.21:** Kum 9.5-6; Sai 20.13;

21.12-14 **5.22:** Ef 4.26-27; 1 Jon 3.15 **5.24:** Tia 5.16

5.25: Dit 25.8 **5.26:** Kap 18.34 **5.27:** Sai 20.14

5.28: Jo 31.1; 2 Ped 2.14; 1 Jon 2.16 **5.29:** Kap 18.8-9

5.31: Lei 24.1-4; Jer 3.1

mata i na bin julgadu.’ ²²Ma ami N na konta bos: tudu algin ku paña raiba kontra si ermon [sin roson] i na julgadu; kil ku koba si ermon, i comal tulu, i na julgadu na Konseliu; o i falal stupidu, i mersi bai pa fugu di nfernu. ²³Pabia des, ora ku bu na bai pui bu oferta na altar, si bu lembra kuma bu ermon tene un kusa kontra bo, ²⁴disa bu oferta danti di altar, bu bai fasi pas ku bu ermon purmeru; dipus bu ta riba, bu bin da bu oferta pa Deus. ²⁵Fasi pas kinti-kinti ku kil ku na keŝa di bo, nkuantu bo sta na kamiñu pa tribunal, antis di i ntregau na juis; juis na ntregau na polisia pa i ficau na kalabus. ²⁶N na kontau bardadi kuma, bu ka na sai di la tementi bu ka paga tudu.

²⁷“Bo obi ke ku kontadu: ‘Ka bu dita ku algin ku bu ka kasa ku el.’ ²⁸Ma N na konta bos kuma, tudu algin ku jubi minjer ku mau pensamentu, i kai ja ku el na si korson. ²⁹Asin, si i bu uju direita ku na pou pa bu kai na pekadu, rinkal, bu botal lunju di bo, pabia i minjor bu pirdi un parti di bu kurpu, te pa bu botadu ku bu kurpu tudu na nfernu. ³⁰Si i bu mon direita ku na fasiu pa bu peka, kortal, bu botal lunju di bo, pabia i minjor pa bu pirdi un parti di bu kurpu te pa bu bai ku el tudu pa nfernu.

Kaba-kasamenti

(*Mat 19.9; Mar 10.11-12; Luk 16.18*)

³¹“Tambi i kontadu: ‘Kualker omi ku kaba kasamenti ku si minjer, i dibi di dal un karta di dispidida.’ ³²Ma

N na konta bos: tudu omi ku kaba ku si minjer, si i ka pabia i pañal cai, i na pul pa i fasi adulteriu. Kil ku kasa ku minjer ku dispididu, i na fasi adulteriu.

³³“Tambi bo obi ke ku jinti di antigu kontadu: ‘Ka bu jurmenta amonton, ma fasi kil ku bu jurmenta dianti di Señor.’ ³⁴Ma ami N na konta bos: Di nin un manera ka bo jurmenta, nin pa seu pabia i tronu di Deus; ³⁵nin pa tera pabia i tapeti ki ta diskansa si pe nel; nin pa Jerusalem, pabia i prasa di Rei garandi; ³⁶nin ka bu jurmenta pa bu kabesa, pabia bu ka pudi fasi nin un kabelu pa i branku o pa i pretu. ³⁷Basta bu fala: ‘Sin’ ora ki sedu sin, ‘Nau’ ora ki sedu nau, pabia tudu ku sedu mas di ki es i bin di ki algin malvadu.

³⁸“Bo obi ke ku faladu: ‘Uju pa uju, dinti pa dinti.’ ³⁹Ma ami N na konta bos: Ka bo risisti kil ku na fasi bos mal, ma si algin dau bofotada na ladu direita, paral ki utru ladu. ⁴⁰Si algin misti lebau pa tribunal pa tirau kamisa, ka bu tujil kasaku tambi. ⁴¹Si algin forsau pa bu bai un kilometru, bai ku el dus kilometru. ⁴²Da kin ku pidu; si algin bin pistau kusa, ka bu tujil.

Amor pa inimigu

(Luk 6.27-36)

⁴³“Bo obi ke ku faladu: ‘Ama bu kumpañer, ma ka bu ama bu inimigu.’ ⁴⁴Ma ami, N na fala bos: Bo ama bo inimigu, [bo fala ben pa kilis ku ta fala mal di bos, bo fasi ben pa kilis ku odia bos,] bo ora pa kilis ku ta maltrata bos, e pirsigi bos,

⁴⁵pa bo pudi sedu fijus di bo Pape ku sta na seu, pabia i ta fasi pa si sol sai pa jinti mau ku jinti bon; si cuba ta kai riba di jinti justu ku injustu. ⁴⁶Si bo ama son kilis ku ama bos, kal pagamentu ku bo na tene? Nta kobraduris di mpustu ka ta fasi tambi asin? ⁴⁷Si i son bo ermons ku bo ta fala manteña, ke ku bo na fasi mas di ki utru jinti ta fasi? Nta jinti ku ka kungsi Deus ka ta fasi asin tambi? ⁴⁸Bo sedu pirfitu suma bo Pape ku sta na seu.

Simola

6¹“Bo libra di fasi bon kusas dianti di jinti pa e oja bos. Si bo fasi asin, bo Pape ku sta na seu ka na paga bos.

²“Asin, ora ku bu na pati simola, ka bu toka tambur bu dianti suma ku finjiduris kustuma ta fasi na kasas di juntamentu ku na rua, pa jinti pudi ngaba elis. Na bardadi N na konta bos kuma e risibi ja se pagamentu. ³Ora ku bu na da simola, ka bu mon skerdada sibi ke ku bu direita na fasi, ⁴pa bu simola pudi dadu sukundidu na sigridu, pa bu Pape ku ta oja kusa ku ta fasidu na sigridu pudi bin pagau.

5.32: Mal 2.14-16; Rom 7.3; 1 Kor 7.10-11 **5.33:** Sir 19.12; Num 30.2; Ekl 5.4-6 **5.34:** Kap 23.16-22; Tia 5.12

5.34: Is 66.1 **5.38:** Sai 21.23-25; Sir 24.19-20

5.39: Sir 19.18; Luk 6.29; Rom 12.17-19; 1 Tes 5.15;

1 Ped 2.19-23; 3.9 **5.41:** Kap 27.32 **5.42:** Lei 15.7-11,14; Jo 31.16-17; Dit 11.24-25; Luk 6.30; 11.41; 14.12-14;

2 Kor 9.6-15; 1 Tim 6.17-19; Eb 13.16; Tia 1.27; 2.15-16;

1 Jon 3.17 **5.43:** Sir 19.18 **5.44:** Sai 23.4-5; 2 Re 6.22; Sal 35.13-14; Dit 25.21-22; Luk 22.51; 23.34; At 7.59-60;

Rom 12.14; 1 Kor 4.12-13; 13.4-8; 1 Ped 3.9

5.45: Ef 5.1; 1 Jon 3.9 **5.45:** Sal 145.9; At 14.17

5.48: Kum 17.1; Lei 18.13; Jo 1.1; Tia 1.4

6.1: Luk 16.15; Jon 5.44; 12.43 **6.4:** Sal 139; Jer 17.10;

Eb 4.13 **6.4:** Kap 10.42; Luk 14.12-14; 1 Kor 4.5

Orason*(Luk 11.2-4)*

⁵“Tambi, ora ku bu na ora, ka bu sedu suma finjiduris, pabia e ta misti ora firmadu na kasas di juntamentu, tambi na skina di ruas, pa jinti pudi oja elis. Na bardadi N na konta bos kuma e risibi ja se pagamentu. ⁶Ma ora ku bu na ora, yentra dentru di bu kuartu, bu fica porta, bu papia ku bu Pape ku ka ta ojadu. Bu Pape ku ta oja kil ku ta fasidu na sigridu i ta bin pagau.

⁷“Si bo na ora, ka bo ripiti palabra ciu suma kilis ku ka kungsi Deus, ku ta pensa kuma, si e papia ciu, Deus ta kumsa obi elis. ⁸Ka bo parsi ku elis, pabia bo Pape sibi tudu ke ku bo pirsisa del antis di bo pidil. ⁹E ku manda bo dibi di ora asin:

‘No Pape ku sta na seu,
no misti pa bu nomi
rispitadu,

¹⁰ pa bu renu bin,
pa bu vontadi fasidu
na tera suma na seu.

¹¹ Patinu aos kumida ku no
pirsisa del.

¹² Purdanu mal ku no fasi,
suma ku no purda kilis ku
fasinu mal.

6.5: Kap 23.6,14; Luk 18.10-11;

20.47 **6.6:** Kap 14.23; At 9.40; 10.9 **6.7:** Kap 26.39,42,44; Ekl 5.2,7 **6.8:** Luk 12.30 **6.9:** Ne 9.5; Sal 111.9

6.10: Mar 11.10; Apok 11.15; 12.10 **6.10:** Kap 7.21; 12.50; 26.39,42; Jon 4.34; 6.29,40; 7.17; 15.14; At 13.22; 21.14; Eb 10.7,36; 13.21; 1 Ped 4.2 **6.10:** Sal 103.19-21; Eb 1.14 **6.12:** Kap 18.21-35; Mar 11.25-26; Luk 6.37; 17.3-4; Ef 4.32; Kol 3.13 **6.13:** Jon 17.15; 1 Jon 5.18-19

6.13: Sai 15.18; 1 Kron 29.11; Sal 10.16; 145.11-13; Dan 4.34-35; 1 Tim 1.17; 6.15-16; Apok 5.13; 19.1

6.16: Kap 9.14-15; Luk 18.11-12 **6.19:** Dit 11.4; Ekl 5.13-15; 1 Tim 6.8-10,17-19; Eb 13.5 **6.20:** Kap 19.21; Eb 10.34; 11.26; Tia 2.5; 1 Ped 1.4

¹³ Ka bu lebanu pa tentason,
ma libranu di ki algin malvadu.
[Pabia renu i di bo,
ku puder ku gloria
pa sempri. Amen.]’

¹⁴“Si bo purda kilis ku yara bos,
asin tambi ku bo Pape ku sta na seu
na purda bos, ¹⁵ma si bo ka purda jin-
ti ku yara bos, asin tambi ku bo Pape
ka na bin purda bos ki mal ku bo fasi.

Junjun

¹⁶“Ora ku bo junjuña, ka bo
mostra tristesa na bo rostu suma
finjiduris, pabia e ta mostra tristesa
na se rostu pa jinti pudi sibi kuma e
na junjuña. Na bardadi N na konta
bos kuma e risibi ja se pagamentu.
¹⁷Ma abo, ora ku bu junjuña, laba
bu rostu, bu pintia kabelu. ¹⁸De
manera, ningin ka ta sibi kuma bu
junjuña, si i ka son bu Pape ku ka ta
ojadu. El, ku ta oja tudu ku fasidu
na sigridu, i na pagau.

Rikesa na seu*(Luk 12.33-34)*

¹⁹“Ka bo junta bo rikesa ne mun-
du li, nunde ki ten nel bagabaga ku
ferúz ku ta dana tudu, nunde ku la-
drons ta koba e furta, ²⁰ma bo junta
bo rikesa na seu, nunde ku bagaba-
ga ku ferús ka ta dana kusa, nunde
ku ladrons ka ta koba, e ka ta furta.
²¹Kau ku bo rikesa sta nel, la ku bo
korson na sta tambi.

Lus di kurpu*(Luk 11.34-36)*

²²“Lus di kurpu i uju. E ku man-
da, si bu uju sedu bon, bu kurpu

tudu ta tene lus, ²³ma si bu uju ka bali, bu kurpu tudu ta fika na suku-ru. Asin, si lus ku sta na bo ka pudi numia, i ta sedu garandi sukuru.

Deus ku rikesa

(Luk 16.13; 12.22-31)

²⁴“Ningin ka pudi tarbaja pa dus patron, pabia i na bin gosta di un, i ka na gosta di ki utru, o i sta pruntu pa tarbaja pa un, i ta njuti ki utru. Bo ka pudi tarbaja pa Deus, bo tarbaja pa rikesa tamba.

²⁵“E ku manda N fala bos: Ka bo fadiga ku kusa di bo vida, ku kil ku bo na kume o bibi, nin ku ropa ku bo na bisti. Nta vida ka bali mas di ki kumida? Kurpu ka bali mas di ki ropa? ²⁶Bo jubi pa kacus di seu; e ka ta sumia, e ka ta kebra, e ka ta junta na bembu, ma bo Pape ku sta na seu i ta alimenta elis. Nta abos bo ka mas bali di ki kacus? ²⁷Kal di bos ku pudi kuda tok i buri un palmu na si altura? ²⁸Ke ku manda bo ta fadiga pa kusa di ropa? Bo nota kuma ku floris ta kirsu na matu. E ka ta tarbaja nin e ka ta tisi panu, ²⁹ma N na kontu bos kuma, nin Salomon, ku tudu si ronku, i ka bisti bonitu suma un de floris. ³⁰Si Deus bisti de manera paja di matu ku ta nasi aos, amañu i ta kemadu, ku fadi abos, jintu di puku fe.

³¹“Asin, ka bo fika fadigadu na punta: ‘Ke ku no na kume?’ o: ‘Ke ku no na bibi?’ ku fadi: ‘Ke ku no na bisti?’ ³²Tudu e kusa li, jintu ku ka kunsu Deus, asin ke ta buska, ma bo Pape ku sta na seu i sibi diritu kuma bo pirsisa de kusas tudu.

³³Purmeru kusa, bo buska renu di Deus, bo yanda diritu si danti; asin, tudu e utru kusas, bo ta bin dadu el. ³⁴Ka bo fadiga ku dia di amañu, pabia dia di amañu i ta to- ma kontu di si kabesa. Kada dia ta justu ku si propi mal.

Ka bo julga jintu

(Luk 6.37-38,41-42)

7 ¹“Ka bo julga ^a ningin pa ka bo julgadu, ²pabia maneru ku bo julga utrus, asin tamba ku bo na julgadu. Midida ku bo midi ku el, i el ku bo na mididu ku el tamba. ³Pabia di ke ku bu rapara puera na uju di bu ermon, bu ka rapara padas di po ku sta na bu uju? ⁴Kuma ku bu ta fala bu ermon: ‘Pera N tirau puera na bu uju,’ nkuantu bu tene padas di po na di bo? ⁵Finjidur, tira purmeru po ku sta na bu uju; dipus bu ta pudi oja diritu pa tira puera na uju di bu ermon.

⁶“Ka bo da kusa sagradu pa kacur! Nin ka bo pui bo pérolas danti di purkus. Talves e ta masal, e rabida e ataka bos.

Orason

(Luk 11.9-13)

⁷“Bo pidi, bo ta dadu; bo buska, bo ta oja; bo bati porta, i ta yabridu

6.23: Rom 1.21-22; Ef 4.18; 1 Jon 2.11

6.24: Rom 6.15-23 6.25: Fil 4.6; 1 Ped 5.7

6.26: Kap 12.11-12; Luk 12.6-7,24 6.30: Tia 1.10-11;

1 Ped 1.24 6.34: V 11; Sai 16.18-20; 1 Re 17.13-16

7.1: Rom 2.1-2; 14.3-4,10-13; Tia 4.11-12

^a 7.1 Julga o kritika 7.2: Mar 4.24; 2 Kor 9.6; Tia 2.13

7.3: 2 Sam 12.5-7; 2 Kron 28.9-10; Jon 8.7; Gal 6.1

7.5: Luk 4.23 7.6: Dit 9.7-8; 26.11 7.7: Kap 21.22;

Jer 29.12-14; 33.3; Jon 14.13-14; 15.7,16; 16.23-24;

1 Jon 3.22; 5.14-15

pa bos. ⁸Kil ku pidi i ta risibi; kil ku buska i ta oja; kil ku bati porta, i ta yabridu el. ⁹Kal omi na bo metadi ku si fiju ta pidil pon, i ta dal pedra? ¹⁰Si i pidil pis, i ta dal kobra? ¹¹Si abos, ku sedu mau, bo sibi da bo fijus bon kusas, ku fadi bo Pape ku sta na seu ta da bon kusas pa kilis ku pidil! ¹²Asin, bo fasi utru jinti suma ku bo misti pa e fasi bos, pabia i asin ku lei di Moisés ku anunsiaduris manda.

Porton pikininu

(Luk 13.24)

¹³“Bo yentra pa porton pikininu, pabia porton i largu, kamiñu i garandi ku ta bai pa pirdison; manga di jinti ta yentra nel, ¹⁴ma porton i pikininu, kamiñu i pertadu ku ta bai pa vida; i puku jinti ku ta ojal.

Anunsiaduris falsu

(Luk 6.43-44)

¹⁵“Bo toma sintidu ku anunsiaduris falsu ku bin nunde bos

7.12: Sir 19.18; Jer 7.5-6; Mik 6.8; Zak 7.8-10; 8.16-17; Luk 6.31; Gal 5.13-15 **7.13:** Kap 25.41-46; it 16.25; Apok 20.15 **7.14:** Is 35.8; Jer 6.16; At 14.22
7.14: Kap 22.14; Rom 9.27 **7.15:** Kap 24.4-5,11,23-26; Lei 13.1-5; Jer 14.14-16; 28.15-17; Mik 3.5,11; Mar 13.21-23; At 20.29-31; 2 Kor 11.12-15; Gal 2.4; Ef 4.14; Kol 2.8; 1 Tim 4.1-2; 2 Ped 2.1-3,18-19; Jud 4 **7.16:** Kap 12.33-35; Tia 3.12 **7.17:** Luk 13.6-9; Gal 5.22-24; Fil 1.11; Kol 1.10; Tia 3.17-18 **7.18:** Gal 5.17; 1 Jon 3.9-10 **7.19:** Kap 3.10; 21.19; Is 5.5-6; Ez 15.1-7; Jon 15.2-6; Eb 6.8
7.21: Kap 25.11-12; Luk 6.46; 13.25; Rom 2.13; Titu 1.16; Tia 1.22 **7.21:** Kap 5.20; Jon 3.5; At 14.22 **7.21:** Kap 6.10
7.22: Luk 13.26; At 19.13-15 **7.23:** Jon 10.14-15,27-29; 2 Tim 2.19 **7.23:** Kap 25.41; Sal 6.8; Luk 13.27
7.24: Luk 11.28; Jon 13.17; 14.15,23-24; 15.10,14; Tia 1.21-25; 1 Jon 2.3; 3.22-24; 5.2-3 **7.24:** Dit 10.8; 14.8; 1 Kor 3.10-11 **7.25:** Ez 13.10-12; Ef 3.17; Kol 2.7
7.27: Eb 10.26-31 **7.28:** Kap 13.54; Mar 1.22; Luk 19.48; Jon 7.15,46

bistidu suma karnel, ma dentru e sedu lubus ku ta mata. ¹⁶Bo na rapara elis pa se frutu. Nta bo pudi kuji uvas na pe di fidida, o figus na pe di spiñu pretu? ¹⁷Tudu arvuri bon ta da bon fruta; tudu arvuri ku ka bali ta da fruta ku ka bali. ¹⁸Arvuri bon ka pudi da fruta ku ka bali, nin arvuri ku ka bali ka pudi da bon fruta. ¹⁹Tudu arvuri ku ka na da bon fruta i na kortadu, i botadu na fugu. ²⁰Asin bo ta rapara elis pa se frutu.

²¹“I ka tudu jinti ku ta falan: ‘Siñor, Siñor,’ ku na yentra na renu di seu, ma son kil ku ta fasi vontadi di ña Pape ku sta na seu. ²²Manga delis na puntan na ki dia: ‘Siñor, Siñor, no ka anunsi na bu nomi? No ka serka dimonius na bu nomi? No ka fasi manga di milagri na bu nomi?’ ²³Na ki ora N na fala elis klaru: ‘Nunka N ka kungsi bos. Bo lunjusi di mi, abos ku ta fasi mal.’

Dus omi ku kumpu kasa

(Luk 6.47-49)

²⁴“Tudu kin ku ta sukuta e ña palabra, i fasi suma ku N fala, i parsi suma un omi jiru ku kumpu si kasa riba di pedra. ²⁵Cuba kai, rius kuri, bentu supra kontra ki kasa; i ka kai pabia i staba kumpudu riba di pedra. ²⁶Kin ku obi e ña palabra, i ka fasi suma ku N fala, N ta parsintil ku un omi tulu ku kumpu si kasa riba di reia. ²⁷Cuba kai, rius kuri, bentu supra kontra ki kasa. I kai, i dana tudu.”

²⁸Oca Jesus kaba fala e kusas, manga di jinti fika dimiradu ku si

nsinamentu, ²⁹pabia i na nsinaba si palabra ku tudu sertesa; i ka ta nsina suma pursoris di lei.

Kura di un omi ku teneba mpincu

(*Mar 1.40-45; Luk 5.12-14*)

8 ¹Oca Jesus ria na monti, manga di jinti na binba si tras. ²Un omi ku tene duensa di mpincu bai finka juju si dianti, i falal: “Siñor, si bu misti, bu pudi limpan.” ³Jesus distindi mon, i tokal, i falal: “N misti; fika limpu!” Na ki ora omi fika kuradu di mpincu. ⁴Jesus falal: “Jubi, ka bu konta ningin, ma bai pa saserdoti, bu mostral bu kurpu, bu da Deus oferta ku Moisés manda, pa i pudi sirbi elis di tustumuñu kuma bu sta kuradu.”

Kura di kriadu di kapiton

(*Luk 7.1-10*)

⁵Oca Jesus ciga na Kafarnaun, i bai pa el un kapiton di tropa romanu, i fasil e pididu: ⁶“Siñor, ña kriadu dita na kasa duenti tok i ka pudi bulbuli kurpu; i na sufri ciu.” ⁷Jesus falal: “N na bai kural.” ⁸Kapiton ruspundil: “Siñor, ami N ka mersi pa Ñu yentra na ña kasa; basta son Ñu papia un palabra, pa ña kriadu fika kuradu. ⁹Ami tamb i un omi ku sta bas di otridadi; N tene soldadus bas di ña ordi; si N fala es: ‘Bai!’ i ta bai. Si N fala utru: ‘Bin!’ i ta bin; si N fala ña kriadu: ‘Fasi asin!’ i ta fasil.”

¹⁰Jesus kaba obi ki palabra, i dimira, i rabida i fala jinti ku na binba si tras: “Na bardadi, N na

konta bos, N ka oja ningin na Israel ku fe garandi suma es. ¹¹N na konta bos kuma, manga di jinti na bin di saida ku kaida di sol, e na sinta na mesa ku Abraon, Isak ku Jakó, na renu di seu, ¹²ma jinti ku pertensi renu e na botadu fora na sukuru, nunde ke na cora, e ñeme dinti.”

¹³Dipus, Jesus fala ki kapiton: “Bai; suma ku bu fia, asin ki na sedu ku bo.” Na ki mesmu ora si kriadu kuradu.

Jesus kura manga di jinti

(*Mar 1.29-34; Luk 4.38-41*)

¹⁴Jesus yentra na kasa di Pedru, i oja mame di minjer di Pedru ditadu ku febrí. ¹⁵I tokal na mon; na ki ora febrí sai nel; i lanta i sirbi elis.

¹⁶Di tardi e tisi Jesus manga di jinti ku teneba dimoniú. Jesus papia un palabra, i serka dimonius na ki jinti, i kura tudu duentis, ¹⁷pa i pudi fasidu kil ku anunsiadur Isaias fala: “I karga no frakesa; i leba no duensa.”

Sigi Jesus

(*Luk 9.57-62*)

¹⁸Jesus oja manga di jinti rodial, i da ordi pa si disipulus kamba ku el

7.29: Kap 23.1-7,15-24 **8.1:** Kap 5.1; Mar 3.7; Luk 14.25 **8.2:** Sir 13.45-46; Luk 17.12-19 **8.3:** 2 Re 5.11 **8.3:** Mar 4.39; 5.41; 7.34; 9.25; Luk 7.14; Jon 11.43 **8.4:** Kap 9.30; 12.16-19; 17.9; Mar 5.43; 7.36 **8.4:** Sir 13.2; 14.2; Luk 17.14 **8.5:** Kap 27.54; At 10.1 **8.8:** Kap 3.11; Luk 15.19,21 **8.8:** Num 20.8; Sal 33.9; 107.20; Mar 1.25-27 **8.9:** Mar 4.39-41; Luk 4.35-36,39 **8.11:** Kap 24.31; Luk 13.28-29; 14.23-24; Apok 7.9-10 **8.12:** Kap 7.22-23; 13.42,50; 21.43; 22.11-13; 25.30; Jud 13 **8.13:** Kap 9.29-30; 15.28 **8.15:** Kap 20.34; Mar 1.41 **8.17:** Is 53.4

pa utru banda. ¹⁹I bin pertu del un pursor di lei, i falal: “Mestre, N na bai bu tras te na kau ku bu na bai.”

²⁰Jesus falal: “Timbas tene se koba, kacus di seu tene se niñu, ma Fiju di omi ka tene kau di ngosta kabesa.”

²¹Utru di si disipulus pidil: “Siñor, disan purmeru pa N bai ntera ña pape.” ²²Jesus falal: “Sigin, bu disa mortus ntera se mortus.”

Jesus kalma mar

(*Mar 4.35-41; Luk 8.22-25*)

²³Jesus kamba na barku; si disipulus tambi bai ku el. ²⁴I bin lanta un garandi turbada na mar; kuas maron na kubriba barku, ma Jesus ditaba, i na durmi. ²⁵Si disipulus bai kordal, e falal: “Salbanu, Siñor, pabia no na muri!” ²⁶Jesus punta elis: “Pabia di ke ku bo sta ku medu, omis di puku fe?” Dipus i lanta, i raprindi bentu ku maron; logu tudu keta yem. ²⁷Ki omis dimira, e punta: “Es i kal koldadi omi? Te bentu ku mar ta obdisil!”

Dus omi ku tene dimonius

(*Mar 5.1-20; Luk 8.26-39*)

²⁸Oca e ciga na utru banda, na tera di gadarenu, dus omi ku tene dimonius sai na simiteriu pa bai kontra ku Jesus. E torna brabu tok ningin ka ta osa pasa na ki kamiñu. ²⁹E kumsa na grita de manera: “Ke ku no ten ku bo, Fiju di Deus? Bu bin pa kastiganu antis di tempu?”

8.19: Luk 22.33 **8.20:** Sal 84.3; 104.17 **8.20:** Luk 2.7, 12.16; 2 Kor 8.9 **8.24:** Kap 14.24-33 **8.27:** Kap 15.31 **8.29:** 2 Ped 2.4; Jud 6 **8.30:** Sir 11.7; Luk 15.15-16 **8.34:** At 16.39 **9.2:** At 14.9 **9.4:** Kap 12.25; 16.7-8; Mar 12.15; Luk 6.8; 9.47; 11.17; Jon 2.24-25; 6.61,64; Apok 2.23 **9.6:** Jon 5.8-9; At 3.6-8; 9.34

³⁰Un bokadu lunju di ki kau i staba manga di purku ku na ferferiba. ³¹Logu dimonius pidi Jesus e falal: “Si bu na serkanu, mandanu pa ki purkus.” ³²Jesus fala elis: “Bo bai.” E sai, e bai yentra na purkus. Purkus kumsa janan na kuri, e ciga na un riada, e kai na mar, e muri fogadu. ³³Bakiaduris di purku kuri, e ciga na prasa, e konta tudu e kusas ku pasa ku ki omis ku teneba dimonius. ³⁴Tudu jinti di ki prasa e sai pa kontra ku Jesus. Oca ke ojal, e pidil pa i sai na se tera.

Jesus kura un omi ku ka ta yandaba

(*Mar 2.3-12; Luk 5.18-26*)

9¹Jesus mbarka na barku, i kamba pa utru banda, i ciga na si propi prasa. E tisil un omi ditadu na kanape ku duensi tok i ka pudi bulbuli kurpu. ²Jesus oja pa se fe, i fala duenti: “Ten koražen, ña fiju; bu pekadu sta ja purdadu.”

³Utru pursoris di lei kumsa na fala na se pensamentu: “E omi i na lebsi Deus.” ⁴Jesus kungsi se pensamentu, i punta: “Pabia di ke ku bo na pensa mal na bo kabesa? ⁵Kal ki mas lestu? Pa fala: ‘Bu pekadu i purdadu,’ o pa fala: ‘Lanta bu yanda?’ ⁶Gosi bo na sibi kuma Fiju di omi ten puder na tera pa purda pekadu.” I rabida i fala duenti: “Lanta, bu toma bu kanape, bu bai pa kasa.” ⁷I lanta, i bai pa si kasa. ⁸Jinti ku rumaba la e oja ki kusa, e fika spantadu, e ngaba Deus manera ki da omis ki puder.

Jesus coma Mateus

(Mar 2.14-17; Luk 5.27-32)

⁹Jesus sai di la, i oja un omi comadu Mateus sintadu na si kau di kobra mpustu; i falal: “Bin no bai.” I lanta, i bai ku el.

¹⁰Oca Jesus staba na mesa na kasa di Mateus, i bin tamba manga di kobradur di mpustu ku utru jinti di mau nomi, e sinta na mesa juntu ku Jesus ku si disipulus. ¹¹Fariseus oja ki kusa, e punta disipulus: “Pabia di ke ku bo Mestre na kume juntu ku kobraduris di mpustu ku jinti di mau nomi?” ¹²Jesus obi ki purgunta, i ruspundi: “Kilis ku san e ka pirsisa di mediku, ma son kilis ku sta duenti. ¹³Bo bai nsina ke ku signifika ki kusa ku Deus fala na Skritura: ‘Kusa ku N misti i miserikordia, i ka sakrifisiu.’ N ka bin coma jinti justu, ma N bin coma kilis ku ta fasi pekadu.”

Junjun

(Mar 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴Disipulus di Jon Batista bai pa Jesus, e puntal: “Pabia di ke ku anos ku fariseus no ta junjuña manga di bias, ma bu disipulus ka ta junjuña?” ¹⁵Jesus punta elis: “Nta jinti ku kumbidadu pa festa di kasamenti e pudi fika tristi nkuantu noivu sta ku elis? Ma tempu na ciga ke na tiradu noivu; ki ora e ta bin junjuña. ¹⁶Ningin ka ta bota rumbu di fazenda nobu na kamisa beju, pabia remendu nobu ta rumpi ki parti di kamisa beju; ki kau ku rumpi i ta fika inda mas largu. ¹⁷Tamba ningin ka ta pui biñu nobu

na saku di kuru beju, pabia saku di kuru beju na bin rumpi; biñu ta darma, saku ta dana, ma biñu nobu ku ka fermenta inda i ta pudu na saku di kuru nobu; de manera tudu dus ka ta dana.”

Fiju di Jairu

(Mar 5.22-43; Luk 8.40-56)

¹⁸Oca Jesus na konta elis e kusa, i ciga un șef di kasa di juntamentu, i finka juju si dianti, i falal: “Ña fiju muri gosi gosi, ma N misti pa bu bai pui mon riba del pa i pudi bibu.” ¹⁹Jesus lanta, i bai ku el, ku si disipulus. ²⁰Un minjer, ku sufri duranti dozi anu di un duensa ku ta fasil pirdi sangi, i ciga tras di Jesus, i toka na ponta di si ropa, ²¹pabia i pensa asin: “Si N toka son na si ropa N ta san.” ²²Jesus rabida tras, i ojal, i falal: “Ten koražen, ña fiju; bu fe kurau.” Na ki ora minjer san.

²³Oca Jesus ciga na kasa di ki șef, i oja tokaduris di flauta ku manga di jinti ku na fasiba garandi baruju. ²⁴I fala elis: “Bo sai, pabia bajuda ka muri, i na durmi nan.” E kumsa na fasil trosa. ²⁵Oca ku jinti tiradu fora, Jesus yentra, i pega bajuda na mon; kila lanta janan. ²⁶Noba de kusa bin laga na ki tera.

Kura di dus segu ku un mudu

²⁷Jesus sai di la. Dus segu fika si tras, e na grita: “Fiju di Davi, ten

9.13: Kap 12.7; Os 6.6 9.15: At 1.9; 13.1-3; 14.23

9.17: Jos 9.4 9.20: Sir 15.25 9.20: Kap 14.36; At 5.15; 19.11-12 9.22: Mar 10.52; Luk 7.50; 17.19

9.25: 1 Re 17.19-22; 2 Re 4.32-35; At 9.40; 20.10

9.26: Kap 4.24 9.27: Kap 12.23; 15.22; 20.30-31; 21.9,15; 22.41-45

pena di nos!”²⁸ Oca Jesus na yentra na un kasa, ki dus segu bin pertu del. Jesus punta elis: “Bo fia kuma N pudi kura bos?” E falal: “Sin, Siñor.”²⁹ Jesus toka elis na uju, i fala: “Pa i sedu suma ku bo fia.”³⁰ Ki ora uju di ki dus segu yabri. Jesus papia risu ku elis, i fala: “Ka ningin sibi de kusa.”³¹ Ma e sai, e konta fama di Jesus pa tudu parti di ki tera.³² Oca e na saiba pa bai, utru jinti tisi pa Jesus un omi mudu ku tene spiritu mau.³³ Jesus serka spiritu mau; omi ku mudu ba kumsa na papia. Jinti fika dimiradu tok e na fala: “Nunka i ka ojadu un kusa suma es na Israel.”³⁴ Ma fariseus kumsa na fala: “I ta serka dimonius ku puder di sêf di dimonius.”

Kebraduris puku

³⁵ Jesus na yandaba na tudu prasas ku tabankas, i nsina na se kasas di juntamentu, i konta Bon Noba di renu, i kura tudu duensa ku frakesa.³⁶ I oja manga di jinti, i sinti garandi pena delis, pabia e na yandaba disorientadu, pirdidu, suma karnel ku ka tene bakiadur.³⁷ I fala si disipulus: “Na bardadi kebur i garandi, ma tarbajaduris puku.³⁸ Bo pidi Siñor, ki Dunu di kebur, pa i manda tarbajaduris pa si kebur.”

9.29: Kap 8.13 **9.30:** Is 32.3 **9.31:** Kap 8.4 **9.33:** Is 35.6

9.34: Kap 12.23-24; Mar 3.22 **9.35:** Kap 4.23

9.36: Kap 10.6; 15.24; Num 27.17; Jer 50.6;

Zak 10.2; 13.7 **9.37:** Jon 4.35-36 **9.38:** Luk 10.1-2;

At 8.4; 13.1-3 **10.1:** Luk 10.19 **10.2:** At 1.13

10.5: 2 Re 17.24; Luk 9.52-53; Jon 4.4-42; At 1.8; 8.1,5-25

10.6: Kap 9.36; Luk 15.4-7 **10.7:** Kap 3.2

10.8: Mar 16.18; Luk 10.1-12; At 3.6; 20.33-35

10.10: 1 Kor 9.4-14; Gal 6.6; 1 Tim 5.17-18

10.14: Ne 5.13; At 13.51; 18.6

Jesus manda si dozi disipulu

(*Mar 3.13-19; 6.7-13; Luk 6.12-16; 9.1-6*)

10¹ Jesus coma si dozi disipulu, i da elis puder pa serka spiritu mau, pa kura tudu kolda di duensa ku frakesa.² Nomi di ki dozi apostolu i es: Purmeru, Simon ku comadu Pedru, ku André si ermon; Tiagu, fiju di Zebedeu, ku Jon si ermon;³ Filip ku Bartolomeu; Tome ku Mateus, kobradur di mpustu; Tiagu, fiju di Alfeu, ku Tadeu;⁴ Simon di partidu ku mistiba independensia, ku Judas Iskariotis, kil ku falsia Jesus.⁵ Jesus manda ki dozi ku e ordi: “Ka bo bai pa tera di jinti ki ka judeus, nin ka bo yentra na prasas di samaritanus,⁶ ma bo bai pa jinti di Israel ku pirdi suma karnel.⁷ Na kamiñu bo kumsa na konta: ‘Renu di seu ciga.’⁸ Bo kura duentis, bo lantanda mortus, bo kura kilis ku tene mpincu, bo serka dimonius na jinti. Di grasa ku bo risibi; di grasa ku bo na da.⁹ Ka bo leba uru, prata o kobri na bo bolsu.¹⁰ Ka bo leba pasta, nin dus kamisa, nin sapatu, nin manduku, pabia tarbajaduris ten diritu di se sustentu.¹¹ Ora ku bo ciga na un prasa o tabanka, bo buska algin di fiansa; bo ta gasija na si kasa te ora ku bo na sai la.¹² Ora ku bo na yentra na un kasa, bo fala manteña di pas pa kilis ku sta la.¹³ Si e seta, bo pas ta fika ku elis, ma si e ka seta, bo ta leba bo pas.¹⁴ Si na un lugar ningin ka risibi bos, nin e ka obi bo palabra, ora ku bo na sai na ki kasa o prasa, bo sakudi puera di bo

pe. ¹⁵Na bardadi N na konta bos kuma, na dia di juisu, i na bin ten menus kastigu pa jinti di Sodoma ku Gomora di ki jinti di ki prasa. ¹⁶Ali N na manda bos suma karnel na metadi di lubu; gosi bo dibi di jiru suma kobra, mansu suma pumba. ¹⁷Bo toma sintidu ku jinti, pabia e na bin leba bos na Konse-liu, e na bin suta bos na se kasas di juntamentu. ¹⁸Pabia di mi bo na lebadu dianti di gubernaduris ku reis, pa bo pudi sedu tustumuñas pa elis ku kilis ku ka sedu judeu, ¹⁹ma, ora ku bo ntregadu, ka bo kuda kuma ku bo na papia, o ke ku bo na fala, pabia na ki ora bo na dadu palabras ku bo na fala. ²⁰I ka abos ku na papia, ma Spiritu di bo Pape, el ku na papia na bos.

²¹“Un ermon na bin ntrega si propi ermon pa i matadu; papes na ntrega se propi fijus; fijus na lanta kontra papes, e na pui pa e matadu. ²²Tudu jinti na nfastia bos pabia di ña nomi, ma kil ku fika firmi te na fin i na salba. ²³Ora ke na pirsigi bos na un prasa, bo kuri pa utru, pabia na bardadi N na konta bos kuma, antis di bo kaba kurkuri prasas di Israel, Fiju di omi na ciga. ²⁴Disipulu i ka mas si mestre, nin kriadu i ka mas si patron. ²⁵Basta pa disipulu sta suma si mestre, pa kriadu sta suma si patron. Si e coma dunu di kasa Beelzebu, ku fadi restu di familia!

²⁶“Asin, ka bo ten medu delis, pabia i ka ten nada kubridu ku ka na bin diskubridu, nin sukundidu ku ka na bin sibidu. ²⁷Ke ku N konta

na sigridu, bo papial di dia; kil ku kontadu na oreja, bo kontal riba di kankra. ²⁸Ka bo medi kilis ku ta mata kurpu, e ka pudi mata alma, ma bo medi Deus ku pudi mata kurpu ku alma na nfernu. ²⁹Nta e ka ta bindi dus jamba pa mil pes? Ma nin un delis ka ta kai na con sin bo Pape ka seta. ³⁰Te kabelu di bo kabesa i kontadu tudu. ³¹Ka bo ten medu, pabia bo ten mas balur di ki manga di kacu. ³²Asin, tudu kil ku konta dianti di jinti kuma el i di mi, N na konfirma dianti di ña Pape ku sta na seu kuma el i di mi, ³³ma kil ku negan dianti di jinti, tambi N na negal dianti di ña Pape ku sta na seu.

³⁴“Ka bo pensa kuma N bin pa tisi pas na tera. N ka bin tisi pas, ma N tisi spada. ³⁵N bin pa dividi omi kontra si pape, fiju femia kontra mame, minjer kontra mame di si omi. ³⁶Asin inimigu di algin i ta sedu si propi familia. ³⁷Kin ku gusta di si pape o mame mas di ki mi, i ka

10.15: Kap 11.21-24; Kum 19.24-25 **10.16:** Rom 16.19

10.17: Kap 24.9-10; 26.59; At 4.5-22; 5.27-40; 22.19,30; 26.11; 2 Kor 11.24-26 **10.19:** Mar 13.11-13; Luk 12.11; 21.15; At 4.8-12; 2 Tim 4.17 **10.20:** 2 Sam 23.2; Mar 12.36; At 2.4; 4.8; 6.10; 7.55-56; 28.25; 2 Ped 1.21

10.21: Mik 7.6; Mar 13.12-13; Luk 12.51-53; 21.16

10.22: Kap 24.9,13; Luk 6.22; 21.17; Jon 15.18-19; 17.14; 1 Jon 3.13 **10.22:** Sal 119.33; Dan 12.12-13; Rom 2.7; Gal 6.9; Eb 3.6,14; 6.11; Apok 2.10,26

10.23: Kap 16.28; 24.27-30,44; 26.64; Mar 13.26; Luk 18.8 **10.24:** Luk 6.40; Jon 13.16; 15.20

10.25: Kap 9.34 **10.26:** Mar 4.22; Luk 12.2-3; 1 Kor 4.5

10.28: Is 8.12-13; 51.7,12; Luk 12.4-7; Fil 1.28; Apok 2.10

10.28: Ekl 8.12-13; Is 66.2; Jer 5.22; Eb 12.28-29

10.28: Kap 25.46; Mar 9.43-48; Luk 16.23-28; 2 Tes 1.7-10; Apok 20.10-15 **10.30:** Luk 21.18 **10.31:** Kap 6.26

10.32: Luk 12.8-9; Rom 10.9-10; 1 Tim 6.12-13; 2 Tim 1.8; 1 Jon 4.15; Apok 2.13; 3.5 **10.33:** Kap 26.69-75; Luk 9.26; 2 Tim 2.12; 2 Ped 2.1; 1 Jon 2.23

10.34: Luk 12.49-53 **10.35:** V 21 **10.37:** Lei 33.9; Luk 14.26-27; Fil 3.7-8

mersi sedu di mi; kin ku gosta di si fiju macu o femia mas di ki mi i ka mersi sedu di mi. ³⁸Kin ku ka toma si krus pa bin ña tras, i ka mersi sedu di mi. ³⁹Kin ku pega si vida i na pirdil, ma kin ku pirdi si vida pabia di mi, i na ojal.

⁴⁰“Kin ku risibi bos, i ami ki risibi; kin ku risibin, i risibi kil ku mandan. ⁴¹Kin ku risibi un anunsiadur pabia el i anunsiadur, i na risibi pagamentu suma anunsiadur; kin ku risibi un justu pabia i un justu, i na risibi pagamentu suma un justu. ⁴²Kualker algin ku ciga di da, nin si i un kopu di yagu fresku pa un de mas puku, pabia el i ña disipulu, na bardadi N na konta bos kuma, di nin un manera i ka na pirdi si pagamentu.”

Jon Batista manda dus disipulu pa Jesus

(Luk 7.18-35)

11 ¹Oca Jesus kaba da nsinamentu pa si dozi disipulu, i sai di la, i na nsina, i na konta palabra di Deus na prasad di Galileia. ²Jon Batista staba na kalabus, i obi

10.38: Kap 16.24-25; 27.32; Mar 8.34-35; Jon 19.17
10.39: Jon 12.25; Fil 1.20-21; 2 Tim 4.6-8; Apok 2.10
10.40: Kap 18.5; 25.35-45; Luk 10.16; Jon 13.20; At 9.4; Gal 4.14 **10.40:** Jon 5.23; 12.44-49; 1 Jon 2.22-23; 2 Jon 9 **10.41:** 1 Re 17.10-15,20,24; 18.3-4; 2 Re 4.8-10, 16-17,27-37; At 16.15; Rom 16.1-4,23; 2 Tim 1.16-18; Eb 6.10; 3 Jon 5-8 **10.42:** Mar 9.41; 12.42-44; 14.3-9; 2 Kor 8.12 **11.2:** Kap 4.12; 14.3 **11.2:** Kap 9.14
11.3: Kap 3.11; Kum 3.15; 49.10; Lei 18.15,18; Is 7.14; 9.6-7; Jer 23.5-6; Dan 9.24-25; Mik 5.2; Ažeu 2.7; Zak 9.9; Mal 3.1; Jon 4.25; 7.31,41-42 **11.5:** Kap 9.30
11.8: Kap 3.4 **11.9:** Kap 14.5; 17.10-13; 21.24-26; Luk 1.15-17,76 **11.10:** Kap 3.3; Mal 3.1; Luk 7.27
11.11: Luk 9.48 **11.12:** Luk 16.16 **11.14:** Kap 17.10-13; Mal 4.5; Luk 1.17 **11.18:** Kap 3.4; Luk 1.15

e na fala di kusas ku Kristu fasi. I manda dus di si disipulus ku e purguntá: ³“Abo i kil ku na binba, o no na pera inda utru?” ⁴Jesus ruspundi, i fala elis: “Bo bai konta Jon ke ku bo obi, ku ke ku bo oja. ⁵Kilis ku segu e na oja; mankus na yanda; kilis ku tene mpincu na kuradu; kilis ku surdu na obi; kilis ku muri na lanta; koitadis na kontadu Bon Noba. ⁶Sortiadu i kil ku ka pirdi fe na mi.”

⁷Dipus di disipulus di Jon bai, Jesus kumsa na fala pobu aserka di Jon, i punta: “Ke ku bo bai jubi na lala? Un kana ku bentu na balansa? ⁸Ke ku bo bai jubi? Un omi ku bisti ropa finu? Kilis ku ta bisti ropa finu, na kasa di reis ke ta sta nel. ⁹Ke ku bo sai pa bai jubi? Un anunsiadur? Sin, N na konta bos kuma i mas di ki anunsiadur, ¹⁰pabia es i kil ku Skritura fala del: ‘N na manda ña servu bu danti ku na kumpu kamiñu pa bo.’ ¹¹Na bardadi N na konta bos kuma, na metadi di omis i ka ten algin ku mas Jon Batista, ma kil ku mas pikininu na renu di seu i mas el garandi. ¹²Disna di tempu di Jon Batista te gosi, renu di seu na tomadu pa forsa; kilis ku na fasi forsa e ta toma konta del. ¹³Lei ku tudu anunsiaduris e anunsia te na tempu di Jon. ¹⁴Si bo misti fia, i es ki Elias ku na binba. ¹⁵Kin ku tene oreja pa obi, pa i sukuta.

¹⁶“Kal algin ku N na kompara jinti di gosi ku el? E parsi ku mininus ku sinta na rua di prasa, e na fala ñutru: ¹⁷‘No toka bos flauta, bo ka baja! No kanta bos kantiga tristi, bo ka cora!’ ¹⁸Pabia Jon bin, i ka

kume, i ka bibi biñu; e fala kuma i tene dimoni. ¹⁹Fiju di omi bin, i ta kume, i bibi; e fala: ‘Es i ta kume dimas, kaba i bibidur, amigu di kobraduris di mpustu ku jinti di mau nomi.’ Ma jiresa di Deus ta mostradu kuma i sertu pabia di si rusultadu.”

Prasas di jinti ku ka ripindi

(Luk 10.13-15)

²⁰Jesus kumsa na raprindi prasas nunde ki fasiba milagris mas ciu, pabia jinti la e ka ripindi. I fala elis: ²¹“Ai di bo, Korasin! Ai di bo, Betsaida! Si milagris ku fasidu na bo metadi fasiduba na prasas di Tiru ku Sidon, se moraduris ta ripindiba ja disna, tok e bisti saku, e sinta na sinsa. ²²E ku manda N na fala bos kuma, Tiru ku Sidon na oja mas misericordia na dia di julgamentu di ki bos. ²³Abo Kafarnaun ku mistiba subi te na seu, bu na başadu te na nfernu, pabia milagris ku fasidu na bo, si e fasiduba na Sodoma, i ta kontinuaba te aos. ²⁴N na fala bos kuma, kastigu di Sodoma na bin sedu mas pikininu di ki di bos na dia di julgamentu.”

Diskansu pa jinti kansadu

(Luk 10.21-22)

²⁵Na ki ora Jesus fala: “Obrigadu, ña Pape, Siñor di seu ku tera, pabia bu sukundi e kusas di jinti jiru i ntindidu, bu mostra mininus el. ²⁶I bardadi, ña Pape, pabia asin ku bu misti fasi. ²⁷Ña Pape ntregan tudu kusa. Ningin ka kungsi Fiju si i ka si Pape; ningin ka kungsi Pape si i ka si

Fiju, ku kil ku Fiju misti mostral el. ²⁸Bo bin pa mi, abos tudu ku kansa ku kargu pisadu; N na diskansa bos. ²⁹Bo toma ña kanga pa bos, bo nsina di mi, pabia ami i mansu, umildi di korson; bo ta bin oja diskansu pa bo alma, ³⁰pabia ña kanga i sabi, ña kargu i lebi.”

Lei di dia di diskansu

(Mar 2.23-28; Luk 6.1-5)

12¹Na un dia di diskansu Jesus na pasaba na bulaña. Si disipulus teneba fomi, e kumsa na rinka garan di arus, e na kume. ²Fariseus oja ke ke na fasi, e fala Jesus: “Jubi, bu disipulus na fasi kil ku lei tuji na dia di diskansu.” ³I punta elis: “Nta bo ka lei ke ku Davi fasi, oca el ku si kumpaņeris e teneba fomi? ⁴I yentra na kasa di Deus, i kume pon sagradu, ma konformi lei i ka tenba diritu di kumel, nin si kumpaņeris, ma son saserdotis. ⁵Bo ka lei tambi na lei kuma na dia di diskansu saserdotis na kasa di Deus e ta kebra lei di diskansu, e ta fika sin kulpa? ⁶N na konta bos kuma,

11.19: Kap 9.10-11; 15.1-2; 19.7 **11.21:** Kap 10.15; 2 Sam 5.11; Is 23; Am 1.9-10 **11.22:** Luk 12.47-48; Eb 2.3; 10.26-31 **11.23:** Luk 14.11 **11.25:** Kap 16.17; 18.3-4; 21.16; 1 Sam 3.4-21 **11.27:** Kap 28.18; Dan 7.14; Jon 3.35; 5.19-27; 13.3; 17.1-2; 1 Kor 15.25-27; Ef 1.20-23; 1 Ped 3.22 **11.27:** Jon 1.18; 6.46; 10.14-15; 14.6-11; 17.3,6,25-26 **11.28:** Jon 6.37; 7.37; Apok 22.17 **11.28:** Kum 3.17-19; Jo 5.7; 14.1; Sal 38.4 **11.28:** Sal 94.13; Jer 6.16; 2 Tes 1.7; Eb 4.1 **11.29:** Jon 13.15; Ef 4.20-24; Fil 2.5-8; 1 Ped 2.21-23; 1 Jon 2.6 **11.29:** Kap 12.19-20; 21.5; Num 12.3; 2 Kor 10.1 **11.30:** Kap 23.2-4; At 15.10,28; 2 Kor 4.17; 1 Jon 5.3 **12.1:** Lei 5.12-15; 23.25; Luk 13.10-17; Jon 5.9-11,16 **12.2:** Jon 9.14-16 **12.3:** 1 Sam 21.3-6 **12.4:** Sai 25.30; Sir 24.5-9 **12.5:** Jon 7.22-23 **12.6:** V 41-42; Kap 23.17-22; Jon 2.19-21; Ef 2.20-22; Kol 2.9; 1 Ped 2.4-5

i sta li un algin ku mas ten balur di ki kasa di Deus. ⁷Si bo ntindiba ke ki signifika ki palabra ku Deus fala na Skritura: ‘Ke ku N misti i miserikor-dia, i ka sakrifisiu,’ bo ka ta kondena jinti ku ka ten kulpa. ⁸Fiju di omi ta manda, te riba di dia di diskansu.”

Kura di un omi ku si mon muri

(*Mar 3.1-6; Luk 6.6-11*)

⁹Jesus pasa pa utru lugar, i yentra na se kasa di juntamentu. ¹⁰I staba la un omi ku tene un mon ku muri. Utru jinti ku staba la e misti ranja manera di keña di Jesus. E puntal: “No lei ta seta pa algin kura na dia di diskansu?” ¹¹I punta elis: “Si un di bos tene karnel ku kai na koba na dia di diskansu, i ka ta bai tiral? ¹²Nta omi ka ten mas balur di ki un karnel? E ku manda, lei seta pa no fasi ben na dia di diskansu.” ¹³I rabida i fala ki omi: “Distindi mon.” I distindil; i torna san suma ki utru. ¹⁴Fariseus sai na kasa di juntamentu, e bai ruma pa jubi kuma ke pudi mata Jesus.

¹⁵I bin sibi de kusa, i sai la. Manga di jinti bai ku el. I kura tudu duentis. ¹⁶I da elis ordi forti pa ka e konta nada del, ¹⁷pa i pudi sedu suma ku Deus fala na boka di anunsiadur Isaias:

12.7: Kap 9.13 **12.11:** Luk 13.15-17; 14.5 **12.12:** Kap 6.26
12.14: Kap 27.1; Jon 5.18; 10.39; 11.56-57 **12.16:** Kap 8.4
12.18: Is 42.1-4 **12.18:** Luk 23.35; 1 Ped 2.4
12.18: Kap 3.17; 17.5; Ef 1.6; Kol 1.13; 2 Ped 1.17
12.18: Is 11.2; Luk 3.22; 4.18; Jon 1.32-34; 3.34; At 10.38
12.18: Is 49.6; Luk 2.30-32 **12.20:** Sal 51.17; 2 Kor 2.7; Eb 12.12-13 **12.20:** Apok 19.11-21 **12.21:** Is 11.10; Rom 15.12-13; Kol 1.27 **12.22:** Is 32.3; 35.6
12.23: Kap 9.27 **12.24:** Kap 9.34 **12.25:** Kap 9.4
12.28: Mar 16.17; At 10.38

¹⁸ “Ali ña servu ku N kuji, ku N kiri ciu, ku ta kontenta ña korson.

N na pui ña Spiritu nel. I na bin avisa jinti di utru nasons aserka di julgamentu.

¹⁹ I ka na jusia nin i ka na bin grita;

ningin ka na obi si fála na rua.

²⁰ I ka na kabanta kebra kana ku kumsa na kebra,

nin i ka na paga paviu ku na fuma,

te tempu ki na pui justisa ngaña vitoria.

²¹ Nasons na pui se speransa nel.”

Jesus ku Beelzebu

(*Mar 3.20-30; Luk 11.14-23*)

²²Jinti leba un omi ku teneba dimoni pa Jesus; i segu, i mudu. Jesus kural; omi torna na oja, i na papia. ²³Tudu jinti ku staba la e fika dimiradu, e punta: “Nta es i ka Fiju di Davi?” ²⁴Fariseus obi ki kusa, e fala: “I ta tira dimoni son pa puder di Beelzebu, ku sedu şef di dimonius.” ²⁵Jesus ntindi se pensamentus, i fala elis: “Tudu renu ku dividi kontra si kabesa, i ta danadu. Tudu prasa, o familia, ku dividi kontra si kabesa, i ka ta nguenta. ²⁶Si Satanas serka Satanas, i sta dividu kontra si kabesa. Kuma gora ku si renu pudi nguenta? ²⁷Si N ta serka dimoni pa puder di Beelzebu, bo fiju ta serka elis pa puder di kin? E ku manda, elis propi ku na bin sedu bo juisis. ²⁸Ma si N na serka dimoni ku Spiritu di Deus, i proba kuma renu di Deus ciga na bo metadi.

²⁹“Kuma ku algin pudi yentra na kasa di un omi forti pa furta tudu ki tene si i ka maral purmeru? Son ora ki maral ki pudi furta tudu na si kasa. ³⁰Kil ku ka sta ku mi i kontra mi. Kil ku ka na judan junta kusas, i na pajigal.

³¹“E ku manda N na konta bos: kualker pekadu o palabra mau ku omi papia kontra Deus i pudi purdadu, ma palabra mau ku omi papia kontra Spiritu Santu i ka na purdadu. ³²Si algin fala un palabra kontra Fiju di omi, i ta purdadu, ma si algin papia kontra Spiritu Santu, i ka na purdadu, ne mundu nin na utru mundu.

Po ku si fruta

(Luk 6.43-45)

³³“Bo ta fala po bon pabia si fruta i bon; o bo ta fala po ka bali pabia si fruta ka bali. I klaru kuma kada po ta kunsidu pa si fruta. ³⁴Jorson di kobras! Suma bo sedu mau, kuma ku bo pudi papia bon kusa? Boka ta papia kusa ku inci korson tok i na darma. ³⁵Omi bon ta tira kusas bon na bon rikesa ku sta nel. Omi mau ta tira kusas mau di maldadi ku sta nel. ³⁶N na konta bos kuma, tudu palabra ku jinti papia amonton, e na da konta del na dia di julgamentu. ³⁷I pabia di bu palabra ku Deus na justifikau; i pabia di bu palabra tambi ki na kondenu.”

Milagri di Jonas

(Mar 8.11-12; Luk 11.16,29-32)

³⁸Utru pursoris di lei ku fariseus e papia ku Jesus, e falal: “Mestre, no misti pa bu mostranu un sinal.” ³⁹I ruspundi elis, i fala: “E jinti di aos

ku sedu mau, ki ka fiel pa Deus, e ta pidi sinal, ma e ka na dadu utru sinal fora di kil di anunsiadur Jonas. ⁴⁰Suma ku Jonas staba tris dia ku tris noti na bariga di pis garandi, asin tambi ku Fiju di omi na bin sta tris dia ku tris noti bas di con. ⁴¹Na dia di julgamentu jinti di Ninive na bin lanta kontra jinti di aos pa kondena elis, pabia, oca e obi anunsiu di Jonas, e ripindi. Ali un algin li ku sedu mas di ki Jonas. ⁴²Tambi raiña di sul na bin lanta na dia di julgamentu kontra jinti di aos pa kondena elis, pabia i sai la lunju na si tera pa bin obi jiresa di Salomon. Ali un algin li ki mas Salomon.

Spiritu mau ta riba pa si kasa

(Luk 11.24-26)

⁴³“Ora ku spiritu mau sai na un algin, i ta fika i na yanda na lugar seku, i na buska kau di sinta. Si i ka ojal, ⁴⁴i ta fala: ‘N na riba pa ña kau ku N saiba nel.’ Ora ki ciga, i ojal vaziu, baridu, ben rumadu, ⁴⁵i ta bai, i bai buska mas seti spiritu pior di ki el; e ta yentra e mora la. Na kabantada, vida di ki algin i ta sedu pior di ki na kumsada. Asin ki na bin sedu ku jinti mau de tempu.”

12.29: Is 53.12; 1 Jon 3.8; 4.4; Apok 12.7-10; 20.1-3,7-10
12.30: Kap 6.24; Jos 5.13-14; 24.15; Mar 9.40; 2 Kor 6.15-16; 1 Jon 2.19; Apok 3.15-16
12.31: Eb 6.4-6; 10.26-31; 1 Jon 5.16-17
12.32: Kap 11.19; 13.55-56; Luk 23.34; Jon 7.12
12.33: Kap 7.17-18
12.34: Kap 3.7
12.34: 1 Sam 24.13; Sal 52.1-4; 140.1-3
12.35: Kap 13.52; Dit 15.28; 16.21,23; Kol 3.16
12.38: Kap 16.1-4; Is 7.11; 38.7; Jon 2.18; 4.48
12.40: Jona 1.17; 2.2-6
12.40: Kap 16.21; Jon 2.19
12.41: Jona 3.4-10
12.41: V 6; Jon 3.31
12.42: 1 Re 10.1
12.45: Jon 12.6; 13.2,27; At 5.1-4; 2 Tes 2.9-12; 1 Tim 6.9-10
12.45: 2 Ped 2.17-22

Familia di Jesus

(*Mar 3.31-35; Luk 8.19-21*)

⁴⁶Oca Jesus na papiaba inda ku jinti, si mame ku si ermons ciga, e sikidu fora, e misti papia ku el. ⁴⁷Algin falal: “Ala bu mame ku bu ermons la fora, e misti papia ku bo.” ⁴⁸Jesus ruspundi, i punta ki algin ku tisil rekadu: “Kin ki ña mame? Kin ki ña ermons?” ⁴⁹I culi dedu pa si disipulus, i fala: “Esis ki ña mame ku ña ermons, ⁵⁰pabia kil ku ta fasi vontadi di ña Pape ku sta na seu, el ki ña ermon macu, ña ermon femia ku ña mame.”

Komparason di sumiadur

(*Mar 4.1-12; Luk 8.4-10*)

13 ¹Ki mesmu dia Jesus sai na kasa, i bai sinta pertu di mar. ²Manga di jinti bai junta lungu del, tok i tenba ku kamba na un barku, i sinta. Ki manga di jinti sikiduba na praia. ³I fala elis manga di kusa pa komparason, i fala: “Un labradur sai pa bai waga simentera. ⁴Oca ki na wagal, utru kai lungu di kamiñu. Kacus bin e kumel. ⁵Utru kai na pedra, nunde ki ka tenba reia ciu; i nasi dipresa pabia reia ka fundu. ⁶Sol sai, i kemal; planta seku, pabia i ka teneba rais. ⁷Utru

kai na metadi di fidida. Fidida kirsi, i pertal. ⁸Utru kai na bon terenu; i padi frutu; utru padi sen, utru padi sesenta, utru padi trinta bias mas di ki kil ku sumiadu. ⁹Kin ku tene oreja pa obi, pa i sukuta.”

¹⁰Si disipulus bai nunde el, e puntal: “Ke ku manda bu ta papia ku elis pa komparason?” ¹¹I ruspundi i fala elis: “Abos bo dadu kuñisimentu di sigridu di renu di seu, ma elis e ka dadu e kuñisimentu. ¹²Kil ku tene, i na buridu, i ta tene mas ciu inda dimas, ma kil ku ka tene, mesmu ki kusa ki tene i na tiradu el. ¹³Roson ku manda N ta fasi elis komparason i pabia e ta jubi, e ka ta oja; e ta sukuta, e ka ta obi, nin e ka ta ntindi. ¹⁴E jinti mostra bardadi di anunsiu di Isaias ku fala:

‘Ora ke obi, e na sukuta, ma e ka na ntindi;

e na jubi-jubi, ma e ka na oja nada,

¹⁵ pabia korson de pobu bida risu;

se oreja kuas i surdu; e fica uju.

Si i ka asin, e ta oja ku se uju,

e ta obi ku se oreja,

e ta ntindi na se korson,

e ta rabida pa mi, N ta kura elis.’

¹⁶“Abos i sortiadu pabia bo uju na oja, bo oreja na obi. ¹⁷N na konta bos bardadi kuma, manga di anunsiadur ku utru omis di Deus e mistiba oja ke ku bo na oja, ma e ka ojal; e mistiba obi ke ku bo na obi, ma e ka obil.

12.46: Kap 13.55-56; Jon 2.1-12; 7.3-5,10; At 1.14;

1 Kor 9.5; Gal 1.19 **12.50:** Kap 6.10; Luk 11.27-28

13.2: Luk 5.3 **13.6:** Ef 3.17; Kol 1.23; 2.7 **13.7:** Jer 4.3-4

13.8: Jon 15.8; Gal 5.22-23 **13.11:** Kap 11.25-26;

16.17; Luk 10.39,42; At 17.11-12; Rom 16.25; 1 Kor 2.7-10, 14-15; 13.2; Ef 1.9; 3.3-9; 5.32; 6.19; Kol 1.26-27;

1 Tim 3.16 **13.12:** Kap 25.29; Luk 8.18; 19.24-26

13.13: Lei 29.2-4; Is 42.18-20; 44.18-19; Jer 5.21; Ez 12.2; Mar 8.17-18; 2 Kor 4.3-4 **13.14:** Is 6.9-10; Jon 12.39-41;

At 28.25-27 **13.16:** luk 10.23-24; Jon 20.29; At 26.18;

2 Kor 4.6; Ef 1.17-18 **13.17:** Eb 11.39-40

Jesus splika komparason di sumiadur

(*Mar 4.13-20; Luk 8.11-15*)

¹⁸“Bo sukuta sintidu di komparason di sumiadur. ¹⁹Tudu kil ku obi palabra di renu, i ka ntindil, ki malvadu ta bin rabata kil ku sumiadu na si korson. Es i sintidu di kil ku sumiadu lungu di kamiñu. ²⁰Kil ku sumiadu na pedra, i sintidu di kil ku ta obi palabra; i ta risibil na ki ora ku kontentamentu, ²¹ma i ka ta tarda pabia i ka tene rais nel. Ora ku kasabi bin, jinti lanta kontra el pabia di palabra, ki ora i ta disvia. ²²Kil ku sumiadu na metadi di fidedida, es i si sintidu: i kil ku ta obi palabra, ma i ta kuda ciu na kusa de mundu; rikesa ta nganal. Tudu e kusas ta perta palabra, e ta tujil padi frutu. ²³Kil ku sumiadu na bon terenu, es i si sintidu: i kil ku obi palabra, i ntindil. I ta padi frutu; un ta padi sen, utru sesenta, utru trinta bias mas di ki kil ku sumiadu.”

Komparason di arus ku arus brabu

²⁴Jesus da elis utru komparason, i fala: “Renu di seu i suma es ku N na konta bos. Un omi sumia bon simentera na si lugar, ²⁵ma oca jinti durmi, si inimigu bin, i sumia na metadi di arus un paja ku ka bali ma ku parsi ku arus; i bai si kamiñu. ²⁶Oca plantas bin kirsi tok frutu na sai, arus brabu bin sai tambi. ²⁷Tarbajaduris di ki omi bai pa el, e puntal: ‘Siñor, nta i ka bon simentera ku bu sumiaba na bu lugar? Nunde ku arus brabu sai nel?’

²⁸I fala elis: ‘I un inimigu ku fasi e tarbaju.’ Tarbajaduris puntal: ‘Bu misti pa no bai rinkel?’ ²⁹Omi fala elis: ‘Nau, pabia bo pudi bai rinkel juntu ku arus. ³⁰Bo disa elis dus pa e kirsi juntu te na kebur. Na ora di kebur N ta konta kebraduris pa e kebra arus brabu purmeru, pa e maral pa kema, ma arus, e ta juntal na ña bembu.’”

Komparason di mostarda ku fermentu

(*Mar 4.30-34; Luk 13.18-21*)

³¹I da elis utru komparason, i fala: “Renu di seu i suma es. Un omi toma simentera di mostarda, i sumial na si lugar. ³²Ki simentera i pikininu mas di ki tudu simentera, ma ora ki kirsi, i ta mas tudu plantas ku sta na orta; i sedu suma arvuri, tok kacus ta bin kumpuniñus na si ramus.”

³³I da elis utru komparason, i fala: “Renu di seu i suma es. Un minjer toma fermentu, i jagasil ku tris midida di foriña tok i orfa tudu.”

³⁴Jesus papia tudu e kusas pa komparason pa manga di jinti; i ka ta falaba elis nada sin komparason, ³⁵pa i pudi sedu suma ku anunsiadur fala: “N na yabri boka pa komparason; N na konta kusas sukundidu disna di tempu ku mundu kumpudu.”

13.21: Kap 11.6; 26.31; 2 Tim 1.15 **13.22:** Kap 19.16-24;

Luk 12.15-21,29-30; 21.34 **13.23:** At 16.14; 17.11;

Gal 5.22-23; Kol 1.5-6 **13.24:** Mar 4.26-29

13.25: Eb 12.15; 1 Ped 5.8; 2 Ped 2.1 **13.30:** Kap 3.12;

25.41; Mal 3.18; 4.1; Luk 3.17; Jon 15.6 **13.32:** Zak 4.10

13.32: Ez 17.23-24; 31.6; Dan 4.11-12; Apok 7.9

13.33: 1 Kor 5.6-7; Gal 5.9 **13.35:** Sal 78.2

Jesus splika komparason di arus brabu

³⁶Dipus ku Jesus dispidi jinti, i yentra na kasa. Si disipulus bai pa el, e falal: “Kontanu sintidu di komparason di arus brabu na lugar.”
³⁷I ruspundi elis, i fala: “Kin ku sumia bon simentera i Fiju di omi.
³⁸Lugar i mundu. Bon simentera i kilis ku pertensi renu di Deus. Arus brabu i kilis ku pertensi ki malvadu.
³⁹Inimigu ku sumia elis i diabu. Kebur i fin di mundu. Kebraduris i anjus.
⁴⁰Suma ku arus brabu junta-du, i kemadu na fugu, asin ki na bin sedu na fin di mundu.
⁴¹Fiju di omi na manda si anjus, e na junta na si renansa tudu kilis ku ta pui utrus pa e kai, ku kilis ku ta fasi pekadu,
⁴²e na bota elis na kau di fugu garandi; la e na cora, e na ñeme dinti.
⁴³Na ki tempu jinti justu na lampra suma sol na renu di se Pape. Kin ku tene oreja pa obi, pa i sukuta.

Rikesa sukundidu ku pérola di balur

⁴⁴“Renu di seu i suma un rikesa sukundidu na lugar di algin. Un omi bin diskubril, i torna sukundil mas. I bai ku kontentamentu, i bindi tudu kil ki tene, i bai kumpra ki lugar.

⁴⁵“Ali utru komparason di renu di seu. Un nogosianti ku ta buska

13.38: Kap 24.14; Mar 16.15,20; Luk 24.47; Rom 10.18; Kol 1.6 **13.38:** Jon 8.44; At 13.10; 1 Jon 3.8

13.39: Joe 3.13; Apok 14.15 **13.42:** V 50; Kap 3.12; 8.12; Apok 19.20; 20.10,14-15 **13.43:** Dit 4.18; Dan 12.3; 1 Kor 15.42-44 **13.44:** Dit 2.3-5; Fil 3.7-8; Apok 3.18

13.46: Dit 3.14-15; 8.10,19 **13.47:** Kap 22.10

13.49: Kap 24.31 **13.50:** V 42 **13.54:** Kap 2.23

13.55: Is 53.2-3; Jon 6.42 **13.57:** Jon 4.44

13.58: Eb 3.19; 4.2

bon rasa di pérolas ⁴⁶i oja un pérola di garandi balur. I bai bindi tudu kil ki tene, i bai kumpral.

Ridia botadu na mar

⁴⁷“Tambi renu di seu i suma ridia ku ta botadu na mar, i ta paña tudu koldadi pis. ⁴⁸Ora ki inci, piskaduris ta jundal pa praia, e ta sinta e kuji pis. Ki bon ta pudu na balai; kilis ku ka bali ta botadu. ⁴⁹Asin ki na bin sedu na fin di mundu. Anjus na bin bin, e na tira maus na metadi di justus, ⁵⁰e na bota elis na fugu garandi. La e na cora, e na ñeme dinti.”

⁵¹Jesus punta elis: “Bo ntindi e kusas tudu?” E falal: “Sin, no ntindi.” ⁵²I fala elis: “E ku manda tudu pursor di lei ku bida alunu di renu di seu i suma un omi, sêf di familia, ku ta tira na si armazen kusas nobu ku beju.”

Jesus negadu na Nazaré

(Mar 6.1-6; Luk 4.16-30)

⁵³Jesus kaba da e komparason, i sai di la, ⁵⁴i ciga na si tera, i na nsinaba jinti na se kasa di juntamentu. E fika dimiradu tok e na punta: “Nunde ku es sai ku jiresa ku puder di fasi e milagris? ⁵⁵Es i ka fiju di karpinteru? Si mame ka coma Maria? Si ermons i ka Tiagu, José, Simon ku Judas? ⁵⁶Tudu si irmas e ka sta na no metadi? Nunde ki sai ku e kusas tudu?” ⁵⁷E ka fika kontenti ku el, ma Jesus fala elis: “Kualker anunsiadur i ta rispitudu na tudu parti; son na si tera ku na si familia ki ka ten rispitu.” ⁵⁸I ka fasi manga di milagri la, pabia e ka fiaba nel.

Mortu di Jon Batista

(*Mar 6.14-29; Luk 3.19-20; 9.7-9*)

14 ¹Na ki tempu rei Erodis obi fama di Jesus, ²i fala si konsijaduris: “Es omi i Jon Batista ku lanta di mortu. E ku manda i ten puder pa fasi e milagris.” ³Erodis prindiba Jon, i maral ku korentis, i fical na kalabus pabia di Erodis, minjer di Filip, ermon di Erodis, ⁴pabia Jon falalba: “Bu ka ten diritu di sinta ku e minjer.” ⁵Erodis mistiba mata Jon, ma i mediba jinti, pabia e teneba Jon suma anunsia-dur. ⁶Na dia di festa di anus di Erodis, fiju femia di Erodis i baja dianti di kumbidadus. Erodis fika kontenti ku el. ⁷Asin i jurmenta kuma i na dal tudu kil ki pidi. ⁸Oca si mame kontal ke ki na pidi, bajuda bai fala: “Dan kabesa di Jon Batista na un pratu.” ⁹Rei fika ku kasabi, ma, pabia di si juramentu, tamba pabia di kumbidadus, i da ordi pa i dadu el. ¹⁰I manda dogola Jon na kalabus. ¹¹E tisi kabesa na un pratu, e da bajuda. El i lebal pa si mame. ¹²Disipulus di Jon ciga, e leba kurpu, e nteral; e bai konta Jesus.

Jesus da kumida pa 5.000 omi

(*Mar 6.30-44; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14*)

¹³Jesus obi ki noba, i sai di la na un barku pa un lugar dingidu. Oca jinti sibi, e sigil ku pe, desdi prasas. ¹⁴Oca Jesus na disimbarka, i oja manga di jinti, i sinti garandi pena delis, i kura duentis na se metadi. ¹⁵Na parti di tardi si disipulus bai pa el, e falal: “E kau li i dingi; ora na pasa. Dispidi jinti pa e bai

pa tabankas pa e pudi bai kumpra kusa di kume.” ¹⁶Jesus fala elis: “I ka pirsis pa e bai. Bo da elis di kume.” ¹⁷E falal: “No ka tene li si i ka son sinku pon ku dus pis.” ¹⁸I fala elis: “Bo tisin elis li.” ¹⁹I manda jinti sinta na paja, i toma ki sinku pon ku dus pis, i yalsa uju pa seu, i fala Deus obrigadu, i kebra pon, i da si disipulus; kilas da jinti. ²⁰Tudu kume, e farta. E kuji ki restus ku sobra, e inci dozi kufu. ²¹Numeru di omis ku kumel i kuas sinku mil, fora di minjeris ku mininus.

Jesus yanda riba di mar

(*Mar 6.45-56; Jon 6.16-21*)

²²Na ki ora Jesus fala si disipulus pa e kamba na barku, pa e ba ta bai dianti pa utru banda; el i fika pa dispidi jinti. ²³I kaba dispidi elis, i subi na un monti pa ora dingidu. Te di noti i staba la inda, el son. ²⁴Barku staba ja na metadi di mar. Maron na sutalba pabia bentu na binba kontra elis. ²⁵Mandrugada Jesus kumsa na yanda riba di yagu pa bai pa elis. ²⁶Disipulus ojal i na yanda riba di mar, e panta, e fala: “I kasisa!” E grita ku medu. ²⁷Na ki ora Jesus fala elis: “Bo ten koražen, i ami. Ka bo medi.” ²⁸Pedru ruspundi i falal: “Siñor, si i abo, mandan pa N bai riba di yagu pa N kontra ku bo.” ²⁹I falal: “Bin.” Pedru ria na barku, i kumsa na yanda riba di yagu pa kontra ku Jesus, ³⁰ma i sinti bentu forti, i panta, i kumsa na bai pa

14.4: Sir 18.16; 20.21; Lei 5.18 **14.5:** Kap 21.26; Luk 1.76; At 4.21; 5.26 **14.14:** Kap 15.32 **14.19:** Kap 15.36-37; Luk 24.30 **14.20:** Kap 16.9-10 **14.25:** Jo 9.8

fundu, i grita, i fala: “Siñor, salban!”
³¹Ki ora Jesus distindi mon, i pegal, i falal: “Omi di puku fe, pabia di ke ku bu duvida?”³²Oca ke kamba na barku, bentu para.³³Kilis ku staba na barku finka juju si dianti, e fala: “Na bardadi abo i Fiju di Deus.”

³⁴Oca ke kaba kamba mar, e ci-ga na tera di Jenesaré.³⁵Jinti di ki lugar raparal, e manda rekadu pa tudu teras na ki ladu. E tisil tudu kilis ku staba duenti,³⁶e pidil pa i disa elis, nin ki son pa e toka na beiña di si ropa. Tudu kilis ku tokaba nel e fika kuradu.

Nsinamentu di antigus

(*Mar 7.1-23*)

15¹Un dia utru fariseus ku pur-soris di lei ku sai di Jerusalen e bai pa Jesus, e fasil e purgunta:
²“Ke ku manda bu disipulus ta kebra lei di antigus? E ta kume sin fasi sirmonia di kustumu di laba mon.”
³I ruspundi elis, i punta: “Abos tambi, ke ku manda bo ta kebra mandamentu di Deus pabia di bo kustumus di antigu? ⁴Deus fala: ‘Rispita bu pape ku bu mame.’ I fala tambi: ‘Kin ku fala mal di si pape o si mame i ten ku matadu.’ ⁵Ma abos bo fala kuma, kualker ku fala si pape o si mame kuma, kusa ki tene ku pudi sedu purbitu pa elis i oferta pa Siñor, ki algin i ka ta obrigadu juda si pape o si mame. ⁶Asin bo ta tira

balur na lei di Deus pa pudi guarda bo kustumus di antigu. ⁷Finjidus! Isaias tenba roson di anunsia di bos, i skirbi kuma Deus fala:

⁸‘E pobu ta ngaban ku se palabra,

ma se korson sta lunju di mi.

⁹E ta adoran amonton;

e ta nsina jinti mandamentus di omi suma ki di Deus.’”

¹⁰Jesus coma ki multidon di jinti, i fala elis: “Bo sukuta, pa bo ntindi.

¹¹I ka kil ku ta yentra na boka ku ta kontamina algin, ma kil ku ta sai na boka, el ku ta mancal.”

¹²Si disipulus bin pertu del, e puntal: “Bu sibi kuma fariseus obi e palabra, e fika ofindidu?”¹³I ruspundi, i fala elis: “Tudu planta ku ña Pape di seu ka paranta i na bin rinkadu. ¹⁴Bo disa elis; e sedu gias segu. Ora ku un segu gia utru segu, tudu dus ta kai na koba.”

¹⁵Pedru falal: “Splikanu e komparason.”¹⁶Jesus punta elis: “Abos tambi bo ka pudi ntindi inda? ¹⁷Bo ka sibi inda kuma tudu kil ku yentra na boka i ta bai pa bariga, i ta sai pa fora? ¹⁸Ma kil ku ta sai na boka i ta bin di korson. El ku ta kontamina algin. ¹⁹I di korson ku pensamentus mau ta sai nel, ku mata, kai cai, fasi pekadu seksual, furta, konta mintida pa algin, papia mal kontra jinti. ²⁰I e kusas ku ta kontamina algin, ma kume sin laba mon di kustumu, i ka ta kontamina ningin.”

Fe di un minjer di Kanaan

(*Mar 7.24-30*)

²¹Jesus sai di ki lugar, i pasa pa reñion di Tiru ku Sidon. ²²Un minjer

14.36: Kap 9.20; 2 Re 13.21; Mar 3.10; At 5.15; 19.12

15.2: Kol 2.8 15.4: Kap 19.19; Sai 20.12 15.4: Sai 21.17

15.8: Is 29.13; Ez 33.31 15.9: Kol 2.22; Titu 1.14-15

15.14: Kap 23.16-19; Is 9.16; Mal 2.8; Luk 6.39

15.16: Kap 16.9,11 15.18: Tia 3.6 15.19: Kum 6.5;

8.21; Dit 14,18; Gal 5.19-21 15.22: Kap 9.27

ku sai di ki area di Kanaan grita i fala: “Siñor, Fiju di Davi! Ten pena di mi, pabia ña fiju femia tene dimoni ku na kansal dimas.” ²³Jesus ka ruspundil nin un palabra. Si disipulus ciga pertu del, e pidil, e fala: “Serka ki minjer; i na grita no tras!” ²⁴Jesus ruspundi, i fala: “Ami N mandadu son pa jinti di nason di Israel ku pirdi suma karnel.” ²⁵Minjer bin, i finka juju si dianti, i falal: “Siñor, sakuran!” ²⁶Jesus ruspundi, i falal: “I ka bon pa toma kumida di fijus pa botal pa kacuriñus.” ²⁷Minjer falal: “Sin Siñor, ma kacuriñus tambi e ta kume restu di kumida ku ta kai na mesa di se dunu.” ²⁸Jesus ruspundi, i falal: “E, minjer! Bu fe i garandi! Pa i sedu pa bo suma ku bu misti.” Si fiju san janan na ki mesmu ora.

Jesus da kumida pa 4.000 omi

(*Mar 8.1-10*)

²⁹Jesus sai di ki reñion, i bai lungu di mar di Galileia, i subi na un monti, i sinta la. ³⁰Manga di jinti bai pa el, e leba mankus, segus, mudus, ku kilis ku tene difeitu na kurpu, ku manga di utru duenti, e pui elis dianti di Jesus. I kura elis. ³¹Multidon di jinti fika dimiradu pa oja mudus na papia, kilis ku tene difeitu kuradu, mankus na yanda diritu, segus na oja; e ngaba Deus di Israel.

³²Jesus coma si disipulus, i fala: “N ten pena de jinti pabia e tene ja tris dia ku mi. E ka tene nada di kume. N ka misti dispidi elis sin e ka kume, pa ka e bin dismaja na kamiñu.” ³³Si disipulus puntal: “Nunde ku no pudi oja pon na lala

li ku na ciga e multidon di jinti pa e farta?” ³⁴Jesus punta elis: “Kantu pon ku bo tene?” E falal: “No tene seti ku un bokadu di pis.” ³⁵Jesus da jinti ordi pa e sinta na con. ³⁶I toma ki seti pon ku pis, i fala Deus obrigadu, i kebra elis, i ntrega si disipulus. Elis e ntrega jinti. ³⁷Asin tudu kume, e farta. Kil ku sobra i kujidu, i inci seti balai. ³⁸Numeru di omis ku kumel i seduba kuartru mil, fora di minjeris ku mininus. ³⁹Dipus ki dispidi ki multidon di jinti, i kamba na barku, i bai pa tera di Magdala.

Sinal di seu

(*Mar 8.11-13; Luk 12.54-56*)

16 ¹Fariseus ku saduseus bai pa Jesus pa e pudi spurmental. E pidil pa i mostra elis un sinal di seu. ²I ruspundi elis, i fala: “Di tardi bo ta fala: ‘No na tene bon tempu pabia seu i burmeju.’ ³Parmaña bo ta fala: ‘Aos no na tene turbada, pabia seu i burmeju kargadu.’ Bo sibi rapara parsensa di seu, ma bo ka pudi rapara sinalis di tempus. ⁴E jinti di aos ku sedu mau, ku ka fiel pa Deus, e na buska un sinal, ma e ka na dadu utru sinal fora di kil di Jonas.” I disa elis, i bai si kamiñu.

Fermentu di fariseus

(*Mar 8.14-21*)

⁵Oca disipulus na kamba pa utru banda, e diskisiba di ranja pon. ⁶Jesus fala elis: “Bo toma sintidu, bo

15.24: Kap 10.5-6; At 3.25-26; 13.46; Rom 15.8-9

15.26: Kap 7.6 **15.28:** Kap 8.10,13 **15.30:** Kap 11.5;

Is 35.5-6 **15.32:** Kap 14.14 **15.33:** Num 11.21-22;

2 Re 4.43 **15.35:** Kap 14.19 **15.36:** Kap 26.26;

At 27.35 **15.37:** Kap 14.20 **16.1:** Kap 12.38-39

libra di fermentu di fariseus ku saduseus.”⁷ Elis e na diskutiba entri elis, e fala: “I pabia no ka tisi pon.”⁸ Jesus ntindi ke ke na fala, i punta elis: “Omis di puku fe, ke ku manda bo na diskuti entri bos pabia bo ka ranja pon? ⁹Bo ka ntindi inda, nin bo ka lembra di ki sinku pon pa sinku mil omi, kantu kufu ku sobra? ¹⁰Nin bo ka lembra di ki seti pon pa kuartu mil omi, kantu balai ku sobra? ¹¹Kuma ku bo ka pudi ntindi kuma N ka na fala bos di pon, ma N na fala pa bo libra di fermentu di fariseus ku saduseus?”¹² E kumsa ntindi kuma Jesus ka fala elis pa e libra di fermentu di pon, ma di nsinamentu di fariseus ku saduseus.

Pedru diklara kin ki Jesus

(*Mar 8.27-33; Luk 9.18-22; Jon 6.66-69*)

¹³Oca Jesus ciga na reżion di Seseareia di Filip, i punta si disipulus: “Kin ku jinti fala kuma Fiju di omi i sedu?”¹⁴ E ruspundi: “Utrus fala i Jon Batista, utrus Elias, utrus Jeremias o un di anunsiaduris.”¹⁵ I punta elis: “Ma abos, kin ku bo fala kuma N sedu?”¹⁶ Simon Pedru ruspundi, i falal: “Abo i Mesias, Fiju di Deus bibu.”¹⁷ Jesus ruspundi, i falal:

“Simon, fiju di Jonas, abo i sortiadu, pabia i ka omi ku mostrau e kusa, ma i ña Pape ku sta na seu.¹⁸ Tambi N na falau kuma abo i Pedru. Riba de pedra N na kumpu ña igreža. Forsa di nfernu ka na bin pudi ku el.¹⁹ N na dau cabis di renu di seu. Tudu kil ku bu mara na tera i na maradu na seu. Tudu kil ku bu dismanca na tera i na dismancadu na seu.”²⁰ Dipus Jesus da si disipulus ordi pa ka e konta ningin kuma el i Mesias.

Jesus fala di si mortu ku resureison

²¹Disna di ki ora Jesus kumsa na mostra si disipulus kuma i pirsis pa i bai Jerusalem, i bai sufri ciu na mon di garandis, ku şefis di saserdoti ku pursoris di lei, pa i matadu, i lantandadu di mortu dipus di tris dia.²² Pedru lebal na un ladu, elis dus, i kumsa na raprindil, i falal: “Siñor, ten pena di bu kabesa! Di nin un manera e kusa ka na ojau.”²³ Jesus rabida i fala Pedru: “Sai ña dianti, Satanás! Bu na disvian di ña kamiñu, pabia bu pensamentu i ka bin di Deus, ma i di omi.”

Kada kin dibi di leba si krus

(*Mar 8.34—9.1; Luk 9.23-27*)

²⁴Jesus fala si disipulus: “Si algin misti bin ku mi, i ten ku nega si kabesa, i lambu si krus, i sigin.²⁵ Kin ku misti salba si vida, i na pirdil, ma kin ku pirdi si vida pa amor di mi, i ta ojal.²⁶ Kal purbitu ku algin ta ten si i ngaña mundu ntidu, ma i pirdi si kabesa? O ke ku algin pudi da pa kumpra si alma? ²⁷Fiju

16.6: Kap 13.33; 1 Kor 5.8 **16.9:** Kap 14.17-21
16.10: Kap 15.34-37 **16.12:** Luk 12.1 **16.14:** Kap 14.2; Luk 9.7-9 **16.16:** Kap 14.33; Jon 1.49; 11.27; At 8.37; 1 Jon 4.15; 5.5,13 **16.17:** 1 Kor 2.10-12; Gal 1.16
16.18: Jon 1.42; Ef 2.20; Apok 21.14 **16.19:** Kap 18.18; Jon 20.23 **16.20:** Kap 17.9 **16.21:** Kap 17.22-23; 20.17-19; Is 53; Mar 8.31-33; 9.31-32; Luk 9.22; 17.25
16.21: Kap 27.63-64 **16.24:** Kap 10.38-39; Luk 14.26-27; At 14.22 **16.25:** Kap 10.39; Luk 17.33; Jon 12.25
16.26: Sal 49.7-8 **16.27:** Kap 24.30; 25.31; 26.64; Dan 7.10,13; Zak 14.5; At 1.11; 1 Tes 4.16; 2 Tes 1.7; Jud 14; Apok 1.7

di omi na bin bin na gloria di si Pape, ku si anjus; i na paga kada kin konformi kusa ki fasi. ²⁸Na bardadi N na konta bos kuma, utru di bos ku sta li ka na muri tok e oja Fiju di omi na bin na si renu.”

Jesus torkia parsensa di si gloria

(*Mar 9.2-13; Luk 9.28-36*)

17 ¹Dipus di seis dia Jesus coma Pedru, Tiagu ku si ermon Jon, i leba elis aparti pa un monti altu, ²i torkia si parsensa se dian ti. Si rostu na lampraba suma sol, si ropa bida branku suma lus. ³E oja Moisés ku Elias na papia ku Jesus. ⁴Pedru kumsa na papia, i fala Jesus: “Siñor, i bon manera ku no sta li. Si bu misti, N ta fasi tris baraka li, un pa bo, un pa Moisés, un pa Elias.” ⁵Oca i na papia inda, un nuven ku na lampra bin kubri elis. Vos sai na ki nuven ku fala: “Es i ña Fiju ku N kiri ciu. N ten garan di kontentamentu nel. Bo sukutal.” ⁶Si disipulus obi ki palabra, e panta, e mborka na con. ⁷Jesus ciga pertu delis, i panga elis, i fala: “Bo lanta; ka bo panta.” ⁸E yalsa uju, e ka oja mas ningin, son Jesus.

⁹Oca e na ria na monti, Jesus da elis ordi, i fala: “Ka bo konta ningin e kusa ku bo oja tementi Fiju di omi ka lantandadu di mortu.” ¹⁰Si disipulus puntal: “Pabia di ke ku pursoris di lei fala kuma i pirsis pa Elias bin purmeru?” ¹¹Jesus rus pundi, i fala elis: “Na bardadi Elias na bin purmeru, i na torna tudu kusas suma ke staba, ¹²ma N na fala bos kuma Elias bin ja. E ka raparal,

ma e fasil tudu ke ke misti. Asin tamba Fiju di omi na bin sufri na se mon.” ¹³Si disipulus kumsa ntindi kuma i na fala elis ba di Jon Batista.

Kura di rapas ku tene spiritu mau

(*Mar 9.14-32; Luk 9.37-45*)

¹⁴Oca ke ciga nunde ku multidon di jinti staba, un omi bai pa Jesus, i finka juju si dianti, i falal: ¹⁵“Siñor, ten pena di ña fiju; i ta da ataki forti, i ta sufri ciu. Manga di bias i ta kai na fugu, manga di bias tamba na yagu. ¹⁶N tasil pa bu disipulus, ma e ka pudi kural.” ¹⁷Jesus rus pundi, i fala: “Abos i jinti mofinu ku ka ten fe! Te kal tempu ku N ten ku fika ku bos? Te kal tempu ku N na nguenta bos? Bo tisin el li.” ¹⁸Jesus raprindi dimoni; kila sai na rapas. Na ki ora i kuradu.

¹⁹Disipulus di Jesus bai pa el aparti, e puntal: “Ke ku manda no ka pudi serka ki spiritu?” ²⁰Jesus fala elis: “Pabia bo fe i pikininu. Ma na bardadi N na konta bos kuma, si bo ten fe, nin si i pikininu suma garan di mostarda, bo ta fala e monti pa i sai di li pa utru ladu; i ta sai. I ka ta ten nada ku bo ka pudi fasi. [²¹Ma e koldadi dimoni i ta serkadu son ku forsa di orason ku junjun.]”

²²Oca elis na Galileia, Jesus fala si disipulus: “Fiju di omi na ntregadu na

16.27: Jo 34.11; Dit 24.12; Is 40.10; Jer 17.10; Rom 2.6; 1 Kor 3.8; 2 Kor 5.10; Kol 3.25; Apok 2.23; 20.12; 22.12

16.28: Kap 24.34 **17.2:** Kap 28.3; Apok 1.16

17.3: Sai 2.1-10 **17.3:** 1 Re 17.1 **17.5:** Kap 3.17;

2 Ped 1.17-18 **17.5:** Lei 18.15 **17.7:** Dan 8.18; 9.21;

10.10,18 **17.9:** Kap 16.20 **17.10:** Mal 4.5-6; Luk 1.17

17.12: Kap 11.14; 14.10 **17.12:** Kap 16.21

17.20: Kap 21.21; Luk 17.6; 1 Kor 13.2 **17.22:** Kap 16.21

mon di omis,²³ e na matal; dipus di tris dia i na lantandadu di mortu.” E palabra pui elis e fika ku garandi tristesa.

Jesus paga mpustu di kasa di Deus

²⁴Oca ke ciga na Kafarnaun, kobraduris di mpustu di kasa di Deus bai pa Pedru, e puntal: “Nta bo Mestre ka ta paga e mpustu?”²⁵ Pedru fala elis: “I ta paga.” Oca e na yentra na kasa, Jesus jumna i punta Pedru: “Simon, ke ku bu oja? Reis di tera, kin ke ta kobra mpustu o tributu? Fijus di tera o stranjerus?”²⁶ Pedru falal: “Di stranjerus.” Jesus falal: “Mbon, fijus di tera ta fika libri.”²⁷ Nta pa ka e pensa mal di nos, bai pa mar, bu bai bota ansol. Purmeru pis ku bin pa el, bu ta yabri si boka, bu na oja la un mueda di prata. Tomal, bu paga mpustu pa mi ku bo.”

Kin ku na sedu sêf

(*Mar 9.33-37,42-48; Luk 9.46-48*)

18¹Na ki ora disipulus bai pa Jesus, e puntal: “Kin ki sêf na renu di seu?”² Jesus coma un mininu, i pul na se metadi, ³i fala: “Na bardadi, N na konta bos kuma, si bo ka konverti, bo ka bida suma mininu, di nin un manera bo ka na yentra na renu di seu.⁴ Kin ku baša si kabesa suma e mininu, es ki sêf na renu di seu.⁵ Kualker ku risibi un mininu suma es na ña

nomi, i ami ki risibi, ⁶ma kualker ku pui un de pikininus ku fia na mi pa i kai na pekadu, i minjor i maradu na garganti un pedra di muiñu, i botadu na metadi di mar, pa i bai pa fundu.

⁷“Koitadi di mundu, pabia kusas di pui algin kai ten ku bin, i ka ta maina, ma koitadi di algin ku ta pui utru jinti pa e kai na pekadu. ⁸E ku manda, si bu mon o bu pe na pou pa bu peka, kortal, bu fercal lunju. I minjor pa bu yentra na vida ku falta di un mon o un pe, te pa bu tene dus mon ku dus pe, bu botadu na fugu ku ka ta paga. ⁹Si i bu uju ku na fasiu peka, rinkal, bu fercal lunju. I minjor pa bu yentra na vida ku un uju, te pa bu tene dus uju, bu botadu na fugu di nfernu. ¹⁰Bo toma sintidu, ka bo njuti nin un de pikininus, pabia N na konta bos kuma se anjus na seu e ta oja sempri rostu di ña Pape ku sta na seu. [¹¹Ami, Fiju di omi, N bin pa salba kil ku pirdiba.]

Karnel ku pirdi

(*Luk 15.3-7*)

¹²“Ke ku bo oja? Si un omi tene sen karnel, si un delis bin pirdi, i ka na disa ki noventa i novi na montis pa bai buska kil ku pirdi? ¹³Si i ojal, na bardadi N na konta bos, i na mas kontenti pa ki un son di ki pa ki noventa i novi ku ka pirdi. ¹⁴Asin tambi bo Pape ku sta na seu i ka misti pa un de pikininus pirdi.

Manera di trata pekadu di bu ermon

¹⁵“Si bu ermon peka [kontra bo], bai raprindil, abo son ku el. Si

17.24: Sai 30.13; 38.26 **18.1:** Luk 22.24 **18.3:** Sal 131.2; Mar 10.15; 1 Kor 14.20; 1 Ped 2.2 **18.3:** Kap 19.14
18.4: Kap 23.11-12 **18.5:** Kap 10.42 **18.6:** Luk 17.1-2
18.7: Luk 17.1; Rom 14.15,20-21 **18.7:** Kap 26.24
18.8: Kap 5.29-30 **18.10:** Sal 34.7; Eb 1.14
18.10: Est 1.14; Luk 1.19 **18.11:** Mar 2.17; Luk 9.56; Jon 3.17 **18.15:** Sir 19.17; Luk 17.3; Tia 5.20

i obiu, i ta oja bu ngañal. ¹⁶Si i ka obiu, leba mas un o dus ku bo, pa ‘tudu palabra pudi konfirmadu pa dus o tris tustumuña’. ¹⁷Si i nega obi elis, konta asuntu na igreža. Tambi si i nega obi igreža, tratal suma algin ku ka kungsi Deus, suma kobradur di mpustu.

¹⁸“Na bardadi N na konta bos kuma, tudu kil ku bo mara na tera i na maradu na seu. Tudu ku bo dismanca na tera i na dismancadu na seu. ¹⁹Inda N na konta bos, si dus di bos na tera konkorda na un kusa ku bo na pidi, ña Pape ku sta na seu i na fasi bos ki kusa, ²⁰pabia, nunde ku dus o tris junta na ña nomi, N na sta na se metadi.”

Omi ku ka sibi purda

²¹Pedru bai pa Jesus, i puntal: “Siñor, kantu bias ku N dibi di purda ña ermon si i na peka sempri kontra mi? Te seti bias?” ²²Jesus falal: “I ka te seti bias, ma seti te setenta bias.

²³“E ku manda renu di seu i pudi komparadu de manera: I tenba un rei ku misti fasi konta ku si tarbajaduris. ²⁴Oca i kumsa na fasi konta, e tisil un omi ku dibil milyons di diñeru. ²⁵Suma kila ka teneba nada pa paga, si patron da ordi pa i bindidu, el ku si minjer ku si fijus, ku tudu kusa ki tene, pa i pudi paga dibida. ²⁶Ki omi kai i mborka dianti di si patron, i falal: ‘Siñor, ten pasensa ku mi; N na pagau tudu.’ ²⁷Si patron sinti garandi pena del, i disal, i purdal tudu ki dibida.

²⁸“Ki tarbajadur kaba sai son, i kontra ku un si kolega ku dibil sen

mueda di prata. ^a I pegal, i kumsa na forkal, i na falal: ‘Pagan kil ku bu dibin!’ ²⁹Si kumpañer mborka bas di si pe, i falal: ‘Ten pasensa ku mi; N na pagau.’ ³⁰Ma el i ka misti; i lebal pa bai fical na kalabus te ora ki pagal dibida. ³¹Utru di se kolegas e oja ke ku pasa, e fika tristi dimas, e bai konta se patron tudu ku pasa. ³²Se patron coma ki omi, i falal: ‘Tarbajadur malvadu! N purdau tudu ki dibida pabia bu pidin. ³³Nta abo tambi bu ka dibi di tenba pena di bu kumpañer suma ku N tenba pena di bo?’ ³⁴Si patron, ku raiba ki ten, i ntregal na mon di kastigaduris te ora ki paga tudu ki dibi. ³⁵Asin tambi ku ña Pape ku sta na seu na bin fasi bos si kada un di bos ka purda di korson si ermon.”

Kaba-kasamenti

(*Mat 5.31; Mar 10.1-12*)

19 ¹Oca Jesus kaba fala e palabra, i sai di Galileia pa bai pa ki parti di Judeia ku fika na utru banda di riu Jordon. ²Manga di jinti fika si tras. I kura elis la.

³Utru fariseus bai pa el pa spurmental, e puntal: “Konformi no lei, i justu pa un omi kaba kasamenti ku si minjer pa kualker motivu?” ⁴Jesus ruspundi, i punta elis: “Bo ka lei na Skritura kuma, na kumsada,

18.16: Lei 17.6; Jon 8.17; 2 Kor 13.1; Eb 10.28

18.17: Rom 16.17; 1 Kor 5.3-5,11-13; 2 Tes 3.6,14-15;

1 Tim 1.20; 2 Jon 10-11 **18.18:** Kap 16.19; Jon 20.23

18.20: Jon 20.19 **18.21:** Luk 17.3-4 **18.22:** Kap 6.14;

Kol 3.13 **18.25:** 2 Re 4.1; Ne 5.8 ^a **18.28** *Un mueda*

di prata pudiba sedu vensimentu di un dia.

18.30: Dit 21.13 **18.35:** Kap 6.12; Mar 11.25-26;

Tia 2.12 **19.2:** Kap 12.15; 21.14 **19.4:** Kum 1.27

Kriadur kumpu elis macu ku femia?
 5 Deus fala elis: ‘Pabia di kila, omi ta disa si pape ku si mame pa i junta ku si minjer. Elis dus e ta sedu un kurpu son.’ 6 De manera e ka ta sedu mas dus, ma e ta sedu un kurpu son. E ku manda, kil ku Deus junta, omi ka dibi di rapatil.” 7 E puntal: “Nta, pabia di ke ku Moisés disanu ku e lei kuma, si algin misti dispidi si minjer, i ta pasal karta di dispidida?” 8 Jesus fala elis: “Pabia bo tene korson duru; e ku manda Moisés seta pa bo dispidi bo minjeris, ma na kumsada i ka asin ba. 9 N na konta bos kuma, kualker ku dispidi si minjer, si i ka pabia i pañal cai, i kasa ku utru minjer, i fasi adulteriu. [Tambi kil ku kasa ku ki minjer ku dispididu, i fasi adulteriu.]”

10 Si disipulus falal: “Si i es ki lei di kasamenti, i minjor pa ka kasa.” 11 Jesus fala elis: “I ka tudu jinti ku pudi seta e palabra ku bo fala, ma son kilis ku markadu pa el. 12 I ten jinti ku ka pudi kasa pabia e padidu asin. Utrus, i omis ku pui elis e ka pudi kasa; utrus nega kasamenti pabia di renu di seu. Kin ku pudi seta e kusa, i ta setal.”

Jesus ku mininus

(*Mar 10.13-16; Luk 18.15-17*)

13 Utru jinti tisi mininus pa Jesus pa i pui mon riba delis, i ora, ma si

disipulus raprindi elis. 14 Jesus fala elis: “Bo disa mininus; ka bo tuji elis bin pa mi, pabia renu di Deus i pa elis.” 15 Dipus ki pui mon riba delis, i sai di la.

Un riku ku na buska vida ku ka ta kaba

(*Mar 10.17-31; Luk 18.18-30*)

16 Un joven bin pa Jesus, i puntal: “Mestre, kal kusa bon ku N na fasi pa ngaña vida ku ka ta kaba?” 17 Jesus puntal: “Pabia di ke ku bu na punta di un kusa bon? Un son ki bon. Si bu misti yentra na vida, bu ten ku obdisi mandamentus.” 18 I puntal: “Kal mandamentus?” Jesus falal: “Ka bu mata ningin; ka bu dita ku algin ku bu ka kasa ku el; ka bu furta; ka bu lantanda falsu tustumuñu; 19 rispita bu pape ku bu mame; ama bu kumpañer suma bo propi.” 20 Joven falal: “Tudu e kusa N obdisil. Ke ku faltan inda?” 21 Jesus falal: “Si bu misti sedu pifitu, bai, bindi tudu kil ku bu tene, bu da pobris. Bu ta tene rikesa na seu. Dipus bu ta bin bu sigin.” 22 Joven kaba obi e palabra, i bai tristi, pabia i teneba manga di rikesa.

23 Jesus fala si disipulus: “Na bardadi N na konta bos kuma, i kansadu pa un riku yentra na renu di seu. 24 N ta torna ripiti konta bos kuma, i mas lestu pa un kamelu pasa na koba di guja, te pa un riku seta pa Deus rena riba del.” 25 Oca si disipulus obi es, e dimira ciu, e punta: “Nta kin ku na pudi salba?” 26 Jesus finka elis uju, i fala elis: “Omi ka pudi fasil, ma Deus pudi fasi tudu kusa.”

19.5: Kum 2.24; Ef 5.31 19.6: 1 Kor 6.16 19.7: Kap 5.31; Lei 24.1; Mal 2.15-16 19.9: Kap 5.32; 1 Kor 7.10-11
 19.11: 1 Kor 7.7-8 19.12: 1 Kor 7.32-38
 19.14: Kap 18.2-3 19.16: Luk 10.25 19.17: Sai 20.3-17
 19.19: Kap 15.4 19.19: Sir 19.18; Rom 13.9; Gal 5.14; Tia 2.8 19.21: Kap 5.48 19.21: Kap 6.19-21; At 2.44-45; 1 Tim 6.18-19 19.23: Kap 13.22; 1 Kor 1.26; 1 Tim 6.9-10
 19.26: Kum 18.14; Jo 42.2; Jer 32.17; Mar 14.36; Luk 1.37

²⁷Pedru rabida i falal: “Ali no disa tudu, no bin ku bo. Ke ku no na bin risibi?” ²⁸Jesus fala elis: “Na bardadi N na konta bos kuma, na mundu ku na bin, ora ku Fiju di omi sinta na tronu di si gloria, abos ku na sigin bo na sinta tambi na dozi tronu pa julga dozi jorson di Israel. ²⁹Tudu kil ku disa kasa, ermons, irmas, pape, mame, fijus, o teras, pabia di ña nomi, i na risibi sen bias mas ciu, tambi ku vida ku ka ta kaba, ³⁰ma manga di kilis ku sta dianti e na fika tras; kilis di tras e na pasa dianti.

Komparason di tarbajaduris ku se pagamentu

20¹“Renu di seu i asin. Un omi ku teneba ortas i sai mandrugada pa bai buska tarbajaduris pa si orta di uva. ²I ruma pa paga elis un mueda di prata pa un dia di tarbaju, i manda elis pa si orta. ³Banda di novi ora di parmaña i sai, i oja utrus na prasa ku ka na fasiba nada. ⁴I fala elis: ‘Abos tambi bo bai tarbaja na orta; N na paga bos kil ki justu.’ Elis e bai. ⁵Pertu di media i torna sai; tris ora di tardi i sai mas, i fasi mesmu. ⁶Pertu di sinku ora di tardi i sai, i oja utrus ku ka na fasiba nada tambi. I punta elis: ‘Ke ku manda bo sta li, bo ka na fasi nada disna di parmaña?’ ⁷E falal: ‘Pabia ningin ka danu tarbaju.’ I fala elis: ‘Bo bai tambi pa ña orta.’

⁸“Oca sol na noti, dunu di orta fala si nkargadu: ‘Coma tarbajaduris, bu paga elis se diñeru. Kumsa na ultimu, bu kabanta na

purmeru.’ ⁹Kilis ku pegaba tarbaju pertu di sinku ora e ciga; kada un risibi un mueda di prata. ¹⁰Kilis ku pegaba purmeru e bin, e kuda kuma e na risibi mas ciu, ma kada un delis risibi un mueda di prata suma ki utrus. ¹¹Oca e risibil, e na ñuniñuni kontra dunu di orta, ¹²e na fala: ‘E ultimus e tarbajason un ora; bu paga elis suma nos ku nguenta fadiga di dia tudu, ku kalur.’ ¹³Dunu di orta ruspundi, i fala un delis: ‘Amigu, N ka na fasiu injustisa. Nta bu ka filanta ku mi pa un mueda di prata? ¹⁴Toma kil ki di bo, bu bai. N misti da es ultimu suma ku N dau. ¹⁵Nta N ka ten diritu di fasi ke ku N misti ku kil ki di mi? Pabia di ke ku bu na oja mal na bon kusa ku N fasi?’

¹⁶“Asin, kilis di tras e na pasa dianti; kilis di dianti e na fika tras.”

Jesus fala di si mortu

(*Mar 10.32-34; Luk 18.31-34*)

¹⁷Oca Jesus na bai pa Jerusalen, na kamiñu i coma si dozi disipulu aparti, i fala elis: ¹⁸“Bo sukuta, no na bai pa Jerusalen nunde ku Fiju di omi na bai ntregadu pa sêfis di saserdoti ku pursoris di lei. E na kondenal pa mortu. ¹⁹E na ntregal na mon di jinti ki ka judeu. E na fasil trosa, e na sotal, e pregal na krus, ma dipus di tris dia i na lantandadu di mortu.”

19.27: Kap 4.20; Luk 5.11; Eb 11.24-26 **19.28:** Kap 20.21; Luk 22.28-30; 1 Kor 6.2-3; 2 Tim 2.12; Apok 3.21; 20.4
19.30: Kap 20.16; 21.31-32; Luk 13.30 **20.15:** Rom 9.21
20.16: Kap 19.30 **20.18:** Kap 16.21; Mar 15.1; At 3.13
20.20: Kap 4.21

Pididu di fijus di Zebedeu

(*Mar 10.35-45*)

²⁰Minjer di Zebedeu, kumpañadu ku si dus fiju, i bai pa Jesus, i finka juju si danti pa fasil un pididu. ²¹Jesus puntal: “Ke ku bu misti?” Minjer ruspundi: “N misti pa bu da ordi pa e ña dus fiju pudi sinta, un na bu direita, utru na bu skerda, na bu renu.” ²²Jesus ruspundi, i fala elis: “Bo ka sibi ke ku bo na pidi. Nta bo pudi bibi na kopu ku N na bibi nel?” E falal: “No pudi.” ²³I fala elis: “Na bardadi bo na bibi na ña kopu, ma pa sinta na ña direita o ña skerda, i ka ami ku na da ki diritu, ma i pa kilis ku ña Pape purparal pa elis.” ²⁴Oca ku ki des obi e kombersa, e paña raiba kontra ki dus ermon. ²⁵Jesus coma elis pa e pertu el, i fala: “Bo sibi kuma gubernaduris di utru nasons e ten forsa nelis; se garandis e ten otridadi forti riba delis, ²⁶ma na bo metadi i ka asin ki na sedu. Kil ku misti sedu garandi na bos, el i na sedu bo sirbidur. ²⁷Kualker na bo metadi ku misti sedu purmeru, i na sedu bo katibu, ²⁸suma Fiju di omi, ku ka bin pa i sirbidu, ma pa sirbi, i pa da si vida pa libra manga di jinti.”

Dus segu di Jerikó

(*Mar 10.46-52; Luk 18.35-43*)

²⁹Oca e na sai na Jerikó, multidon di jinti fika tras di Jesus.

³⁰Dus segu sintaba lungu di kamiñu. E obi kuma i Jesus ku na pasa, e grita e fala: “Siñor, Fiju di Davi, ten pena di nos!” ³¹Jinti na raprindiba elis pa e kala, ma elis, kada bias e mas na grita, e na fala: “Siñor, Fiju di Davi, ten pena di nos!” ³²Jesus para, i coma elis, i punta: “Ke ku bo misti pa N fasi bos?” ³³E falal: “Siñor, pa bu yabrinu uju.” ³⁴Jesus sinti garanti pena delis, i toka elis na uju. Ki ora uju yabri ku elis. E pega tras di Jesus.

Jesus yentra na Jerusalem

(*Mar 11.1-10; Luk 19.28-40; Jon 12.12-16*)

21 ¹Oca e na pertu Jerusalem, e ciga na Betfajé, tabanka na monti di Olivera. Jesus manda dus disipulu, i fala elis: ²“Bo bai pa ki tabanka ku sta bo danti. Bo na yentra son, bo na oja un buru maradu, ku si fiju lungu del. Bo ta dismancal, bo tisi elis. ³Si algin fala bos kualker kusa, bo ta fala kuma Siñor pirsisa delis. I ka na tarda i na manda elis.” ⁴E kusa tudu kontisi pa i pudi sedu suma ku palabra di anunsiadur fala:

⁵ “Bo fala prasa di Sion:
‘Ali bu Rei na bin pa bo,
mansu, montadu na un buru,
montadu na fijusiñu di buru,
animal di kargu.’”

⁶Disipulus bai, e fasi suma ku Jesus manda elis. ⁷E tisi buru ku si fiju, e pui se ropa riba delis, e pui Jesus monta. ⁸Manga di jinti na distindi se ropa na kamiñu; utrus na korta ramus di po, e na distindi na kamiñu.

20.21: Kap 19.28 **20.22:** Kap 26.27-28,39; Jon 18.11 **20.23:** At 12.2; Rom 8.17; Apok 1.9 **20.25:** Luk 22.25-27 **20.26:** Kap 18.4; 23.11; Mar 9.35; 1 Ped 5.2-3 **20.28:** Jon 13.14 **20.28:** Is 53.10; Gal 1.4; Ef 1.7; 5.2; 1 Tim 2.6; Titu 2.14; Eb 9.12,28; 1 Ped 1.18-19 **20.30:** Is 32.3 **21.1:** Zak 14.4 **21.5:** Is 62.11; Zak 9.9 **21.5:** Kap 11.29 **21.7:** 2 Re 9.13 **21.8:** Sir 23.40

⁹Multidon di jinti ku na baiba dian-ti, ku kilis ku fika tras, e na grita, e na fala: “Osana pa Fiju di Davi! Kil ku bin na nomi di Siñor i mersi ngabadu. Osana pa Deus na seu!”

¹⁰Oca i na yentra na Jerusalen, jinti tudu na somna na prasa, e na punta: “Es i kin?” ¹¹Multidon di jinti ruspundi elis: “Es i Jesus, anunsiadur di Nazaré di Galilea.”

Jesus na kasa di Deus

(*Mar 11.15-18; Luk 19.45-48; Jon 2.13-22*)

¹²Jesus yentra na kasa di Deus, i serka tudu kilis ku na bindiba la, e na kumpra; i bati mesas di torkiaduris di diñeru, ku asentus di kilis ku na bindiba pumba. ¹³I fala elis: “I sta skritu kuma Deus fala: ‘Ña kasa na comadu kasa di orason,’ ma abos bo fasil kau ku ladron ta sukundi nel.”

¹⁴Segus ku mankus bai pa el na kasa di Deus; i kura elis. ¹⁵Êfifis di saserdoti ku pursoris di lei oja ki milagris ku Jesus fasi, e obi mininus na grita na kasa di Deus, e na fala: “Osana pa Fiju di Davi!” E paña raiba, ¹⁶e punta Jesus: “Bu obi ke ku e mininus na fala?” Jesus fala elis: “Sin, N obi. Nunka bo ka lei na palabra di Deus:

‘Bu pui pikininus ku mininus di mama pa e yalsa se fala pa ngabau?’”

¹⁷I disa elis, i sai na prasa, i bai Betânia, i pasa noti la.

Figera ku ka padi

(*Mar 11.12-14, 20-24*)

¹⁸Di parmaña sedu, oca i na riba pa prasa, Jesus teneba fomi. ¹⁹I oja un figera pertu di kamiñu, i bai

pa el, i ka oja nada la di kume, son pajas. I falal: “Nunka mas bu ka na padi fruta!” Na ki ora figera seku janan. ²⁰Oca disipulus oja e kusa e punta dimiradu: “Kuma ku e figera seku asin dipresa?” ²¹Jesus fala elis: “Na bardadi, N na konta bos, si bo ten fe, bo ka duvida, bo ka na fasi son kil ku fasidu na figera, ma te e monti, si bo falal pa i lanta, i bai dentru di mar, asin ki na sedu. ²²Tudu kil ku bo pidi na orason, si bo fia, bo na risibil.”

Batismu di Jon

(*Mar 11.27-33; Luk 20.1-8*)

²³Oca Jesus yentra na kasa di Deus, i na nsina, êfifis di saserdoti ku garandis di pobu e bai pa el, e puntal: “Kal diritu ku bu ten pa fasi e kusas? Kin ku dau e otridadi?” ²⁴Jesus fala elis: “Ami tambi N na punta bos un kusa. Si bo kontan el, ami tambi N na konta bos kal diritu ku N ten pa fasi e kusas. ²⁵Batismu di Jon i seduba di nunde? I di Deus o i di omis?”

E kumsa na diskuti entri elis, e na fala: “Si no fala kuma i di Deus, i na puntanu ke ku manda no ka fia nel, ²⁶ma si no fala kuma i di omis, no ten medu di pobu, pabia tudu jinti e tene Jon suma anunsiadur.” ²⁷E ruspundi Jesus, e falal: “No ka sibi.” I fala elis: “Nin ami tambi N ka na konta bos ku kal otridadi ku N ta fasi e kusas.

21.9: Kap 23.39; Sal 118.26; Luk 13.35 **21.13:** Is 56.7; Jer 7.11 **21.14:** Is 32.3; 35.5-6 **21.16:** Sal 8.2 **21.17:** Kap 26.6; Mar 11.11; Jon 11 **21.21:** Kap 17.20; Tia 1.6 **21.22:** Kap 7.7-8; Jon 14.13; Tia 5.15-16; 1 Jon 3.22; 5.14-15 **21.26:** Kap 14.5

Komparason di dus fiju

²⁸“Ke ku bo oja? Un omi teneba dus fiju. I bai pa purmeru fiju, i falal: ‘Fiju, bai tarbaja aos na ña orta.’
²⁹Kila ruspundil: ‘N ka na bai.’ Ma dipus, i ripindi, i bai. ³⁰Omi bai pa sugundu fiju, i falal mesmu kusa. Kila falal: ‘Sin Señor, N na bai.’ Ma i ka bai. ³¹Kal de dus ku fasi ke ku se pape misti?” E falal: “Ki purmeru.” Jesus fala elis: “Na bardadi N na konta bos kuma, kobraduris di mpustu ku minjeris ku ta bindi se kurpu e na jumna bos yentra na renu di Deus. ³²Jon bin pa nsina bos kamiñu retu, ma abos bo ka fial. Kobraduris di mpustu ku minjeris ku ta bindi se kurpu e fia nel, ma abos, mesmu ku bo oja ki kusa, bo ka ripindi pa bo fia nel.

Komparason di labraduris mau

(*Mar 12.1-12; Luk 20.9-18*)

³³“Bo sukuta utru komparason. Un omi ku teneba un orta i paranta pes di uva, i pui tapada di volta, i koba koba pa masa uva, i kumpu kasa altu pa bisiadur, i luga labraduris ki orta, i bai bias na utru tera.

³⁴“I ciga tempu di fruta; i manda si kriadus pa labraduris pa e dal si parti di fruta. ³⁵Labraduris pega na kriadus, e da un pankada, e mata utru, e da utru ku pedras. ³⁶Dunu

di orta manda utru kriadus mas ciu di ki purmeru. Labraduris fasi elis mesmu kusa ke fasi ki purmerus. ³⁷Na kabantada i manda si fiju pa elis, i fala: ‘E na rispita ña fiju.’
³⁸Ma labraduris kaba oja fiju son, e fala entri elis: ‘Es ku na yarda. Bo bin no matal, no ta toma konta di si yardansa.’ ³⁹E pegal, e tiral fora di orta, e matal. ⁴⁰Ora ku dunu di orta bin, ke ki na fasi ki labraduris?”

⁴¹E fala: “I na kaba ku ki labraduris mau na un manera meduñu; i na luga orta pa utru labraduris ku ta dal si parti di fruta na si tempu.”
⁴²Jesus punta elis: “Nunka bo ka lei na Skritura kuma:

‘Pedra ku pedrerus nega
 i bin sedu purmeru pedra di
 kantu;
 es i kusa ku Señor fasi, ku no
 oja, no dimira?’

⁴³“E ku manda N na konta bos, bo na tiradu renu di Deus; i na bin dadu pa utru nason ku ta da si fruitu. [⁴⁴Kin ku kai riba de pedra i na bida padas. Si i kai riba di algin, si dunu na fika suma foriña.]”

⁴⁵Şefis di saserdoti ku fariseus e obi e palabra, e ntindi kuma i na papiaba pa elis. ⁴⁶E na buskaba manera pa prindil, ma e medi pobu, pabia e teneba Jesus suma anunsiadur.

Komparason di kasamenti

(*Luk 14.16-24*)

22 ¹Mas un bias Jesus da un komparason, i fala: ²“Renu di seu i asin: Un rei fasi festa di kasamenti di si fiju. ³I manda si

21.31: Luk 7.29-30 **21.32:** Kap 3.1 **21.33:** Is 5.1-7; Jer 2.21 **21.35:** Kap 22.6; 23.29-31; 2 Kron 36.15-16; At 7.52; 1 Tes 2.15; Eb 11.35-37 **21.38:** Sal 2.7-8; Eb 1.2 **21.39:** Sal 2.2; Jon 11.53; At 2.23; 3.15; 4.27 **21.41:** Luk 21.24 **21.41:** At 13.46-47 **21.42:** Sal 118.22; Is 28.16; At 4.11; Ef 2.20; 1 Ped 2.6-7 **21.43:** Kap 8.12 **21.44:** Is 8.14-15; Rom 9.32-33; 1 Ped 2.8 **21.44:** Dan 2.34,44; Zak 12.3 **21.46:** V 11 **22.2:** Apok 19.7-9

kriadus pa e coma jinti ki kumbidaba ja pa festa, ma e ka misti bin. ⁴I torna manda utru kriadus ku or-di di bai fala kumbidadus: ‘N tene ja ña sia purparadu, ña turus ku utru limarias ku N kria pa e festa e matadu ja. Tudu sta ja pruntu. Bo bin pa festa di kasamenti.’ ⁵Ma elis e ka intresa. Utru bai pa si lugar, utru pa si nogos. ⁶Utrus paña kriadus, e maltrata elis, e mata elis. ⁷Rei obi e noba, i paña raiba; i manda si tropas pa e kaba ku ki mataduris, pa kema se prasa. ⁸Dipus i fala si kriadus: ‘Na bardadi festa di kasamenti sta purparadu, ma kumbidadus e ka mersi toma parti. ⁹Bo bai pa tudu kamiñu, bo kumbida tudu kilis ku bo oja pa festa.’ ¹⁰Kriadus sai pa kamiñus, e junta tudu kilis ke pudi-ba oja, jinti mau ku bon, tok sala di festa inci kumbidadus.

¹¹“Oca rei yentra pa jubi kumbidadus, i oja un omi ku ka bisti ropa di kasamenti. ¹²I puntal: ‘Amigu, kuma ku bu yentra li sin bu ka bisti ropa di kasamenti?’ Omi kala boka. ¹³Rei fala si kriadus: ‘Bo maral pe ku mon, bo lebal, bo botal fora na sukuru, nunde ku utru jinti na cora, e na ñeme dinti.’ ¹⁴Manga delis comadu, ma pukus ku kujidu.”

Mpustu

(*Mar 12.13-17; Luk 20.20-26*)

¹⁵Utru fariseus fasi un runion, e ruma entri elis kuma ke pudi paña Jesus na si propi palabra. ¹⁶E manda se disipulus juntu ku utrus di partidu di Erodis. E bai fala Jesus: “Mestre, no sibi kuma bu ta

konta bardadi, bu ta nsina kamiñu di Deus konformi bardadi. Bu ka ta bari ningin paja, nin bu ka ta jubi pa rostu di ningin. ¹⁷Danu bu opinion. Konformi no lei, no dibi di paga mpustu pa rei garandi o nau?” ¹⁸Jesus ntindi se finjimentu, i fala elis: “Finjidus! Pa ke ku bo na buska pañan? ¹⁹Bo mostran un mueda di mpustu.” E dal un mueda. ²⁰I punta elis: “E rostu ku letra i di kin?” ²¹E falal: “I di rei garandi.” I fala elis: “Bo da rei kil ki di rei; bo da Deus kil ki di Deus.” ²²Oca ke obi ki palabra, e fika dimiradu, e disal, e bai.

Saduseus ku resureison di mortu

(*Mar 12.18-27; Luk 20.27-40*)

²³Na mesmu dia un grupu di saduseus bai pa Jesus, kilis ku ta fala kuma lanta di mortu ka ten. E fasil un purgunta, ²⁴e falal: “Mestre, Moisés fala kuma, si algin kasa minjer, i muri sin i tene fiju ku el, si ermon ta kasa ku ki viuva, pa e padi fiju ku na kontadu suma fiju di kil ku muri. ²⁵Agora i tenba na no metadi seti ermon. Purmeru kasa, i muri, i ka teneba nin un fiju, i disa minjer pa si ermon. ²⁶Mesmu manera ku sugundu ermon, ku terseru; e bai te di seti. ²⁷Dipus ke muri tudu, minjer tambi muri. ²⁸Na dia di resureison gora, ki minjer, kal di ki seti ermon ku na sedu si omi, suma elis tudu e kasal?” ²⁹Jesus ruspundi elis: “Bo

22.4: Dit 9.2-3 **22.6:** Kap 21.35 **22.8:** At 13.46

22.11: 2 Kor 5.2-3; Ef 4.23-24; Kol 3.9-10,12; Apok 3.4

22.13: Kap 8.12; 25.30 **22.16:** Mar 3.6 **22.16:** Jud 16

22.18: Kap 9.4 **22.21:** Kap 17.24-27; Rom 13.6-7

22.23: At 23.8; 1 Kor 15.12; 2 Tim 2.18

22.24: Lei 25.5-6 **22.29:** Jon 20.9

sta nganadu. Bo ka kungsi Skritura nin puder di Deus. ³⁰Ora ke lanta di mortu, omi ku minjer ka na kasa, ma e na sedu suma anjus di Deus na seu. ³¹Kusa di resureison di mortus, bo ka lei kil ku Deus fala bos kuma: ³²‘Ami i Deus di Abraon, Deus di Isak, Deus di Jakó?’ Ma Deus i ka Deus di mortus, i Deus di bibus.” ³³Jinti obi ki palabra, e fika dimiradu ku si nsinamentu.

Mandamentu mas garandi

(*Mar 12.28-34; Luk 10.25-27*)

³⁴Fariseus obi manera ki disa saduseus sin rasposta. E junta, e fasi runion. ³⁵Un delis, dutur di lei, i spurmenta Jesus ku e purgunta: ³⁶“Mestre, kal ki mandamentu mas garandi di lei?” ³⁷Jesus falal: “‘Ama Siñor bu Deus ku tudu bu korson, tudu bu alma, ku tudu bu ntindimentu.’ ³⁸Es ki garandi mandamentu, el ki purmeru di tudu. ³⁹Sugundu i parsil; i es: ‘Ama bu kumpañer suma bo propi.’ ⁴⁰E dus mandamentus, tudu lei ku nsinamentu di anunsiaduris pindra nelis.”

Kristu, Fiju di Davi

(*Mar 12.35-37; Luk 20.41-44*)

⁴¹Manera ku fariseus stabauntu, Jesus punta elis: ⁴²“Ke ku bo pensa di Kristu? I fiju di kin?” E

falal: “Di Davi.” ⁴³Jesus punta elis: “Nta kuma ku Davi, na puder di Spiritu di Deus, i comal ‘Siñor’? Pabia i fala:

⁴⁴ ‘Siñor fala ña Siñor:

Sinta na ña direita

tok N pui bu inimigus suma tapeti

pa bu diskansa pe nel.’ ⁴⁵Si

Davi comal ‘Siñor’, kuma ki pudi sedu si fiju?” ⁴⁶Ningin

ka pudi ruspundil nin un

palabra. Disna di ki dia pa

dianti ningin ka osa puntal

mas nada.

Jesus raprindi fariseus ku pursoris di lei

(*Mar 12.38-40; Luk 11.37-54; 20.45-47*)

23 ¹Jesus fala multidon ku si disipulus de manera: ²“Gosi pursoris di lei ku fariseus e sta na lugar di Moisés. ³Asin, tudu kil ke fala bos, bo para sintidu, bo fasi, ma ka bo fasi suma ke ta fasi, pabia e ta fala, e ka ta pratika. ⁴E ta pui lei kansadu riba di jinti suma ke na karganta elis un kargu pisadu ku kuas i ka pudi nguenda. Elis gora, nin ku un dedu e ka misti toka na ki kargu. ⁵Tudu ke ta fasi, e ta fasil pa jinti pudi oja elis. E ta mara fita largu na testa ku ta tene palabra di Deus nel, e ta ronka ku ropa franjidu ku tene borla. ⁶E gusta di lugaris di rispitu na festas, ku asentus di dianti na kasas di juntamentu. ⁷E gusta tambi di faladu manteña di rispitu na prasas; e misti pa omis coma elis: ‘Mestre, Mestre’.

22.30: Jon 5.29; 11.24-25; 14.3; 17.24; 1 Kor 15.47-52; 1 Tes 4.14-17; Apok 20.4-6 **22.32:** Sai 3.6,16; At 7.32
22.33: Kap 7.28 **22.37:** Lei 6.5 **22.39:** Kap 19.19; Sir 19.18; Jon 13.34-35 **22.43:** 2 Sam 23.2
22.44: Sal 110.1; At 2.34-35; Eb 1.13; 10.12-13
22.46: Luk 14.6 **23.2:** Ne 8.4-8; Mal 2.7; Rom 2.19-24
23.4: At 15.10 **23.5:** Kap 6.1-2,5,16 **23.5:** Num 15.38; Lei 6.6-8 **23.6:** Luk 14.7; 3 Jon 9

⁸“Ma abos, ka bo misti pa jinti coma bos ‘Mestre’, pabia un son ki bo Mestre; abos tudu i ermons. ⁹Ka bo coma ningin na mundu bo pape, pabia un son ki bo Pape, kil ku sta na seu. ¹⁰Nin ka bo comadu sêfis, pabia un son ki bo sêf, ku sedu Kristu. ¹¹Mas garandi na bo metadi i na sedu bo kriadu. ¹²Kualker algin ku yalsa si kabesa i ta başadu. Kualker ku başa si kabesa i ta yalsadu.

¹³“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo ta fica porta di renu di seu na rostu di jinti. Abos bo ka ta yentra; nin kilis ku sta pa yentra, bo ka ta seta elis yentra.

[¹⁴“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo ta splora kasas di viuvvas nkuantu bo na fasi orason kumpridu di finjimentu. E ku manda bo na risibi kastigu mas duru.]

¹⁵“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo ta kamba mar, bo yanda-yanda teras pa pudi ngaña un konvertidu. Dipus di bo ngañal, bo ta fasil mersidur di nfernu dus bias mas di ki bos.

¹⁶“Koitadi di bos, gias segu! Bo ta fala: ‘Kin ku jurmenta pa kasa di Deus, es i ka nada, ma kin ku jurmenta pa uru di kasa di Deus, i ten obrigason di pui si juramentu na pratika.’ ¹⁷Abos bo tulu, kaba bo segu! Kal ki mas importanti: uru o kasa di Deus ku ta santifika uru? ¹⁸Bo ta fala kuma kin ku jurmenta pa altar, ki kusa i ka nada, ma kin ku jurmenta pa oferta ku sta riba di altar, i ten obrigason di pui si juramentu na pratika. ¹⁹Abos segus! Kal ki mas importanti: oferta

o altar ku ta santifika oferta? ²⁰E ku manda, kin ku jurmenta pa altar, i jurmenta pa el ku tudu ku sta riba del. ²¹Kil ku jurmenta pa kasa di Deus, i jurmenta pa el ku kil ku mora nel. ²²Kin ku jurmenta pa seu i jurmenta pa tronu di Deus, tambu pa kil ku sinta nel.

²³“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo ta da Deus un na kada des kusa di orta, suma malgeta ku bagic ku kanja, ma bo ta diskisi di kusas mas importanti di lei, ku sedu yanda diritu, ten pena di jinti, ku sedu algin di fiansa. Bo dibi di fasi e kusas sin diskisi di ki utrus. ²⁴Gias segu! Bo ta kuspi miskitu, bo nguli kamelu!

²⁵“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo ta limpa kopu ku pratu pa fora, ma pa dentru i inci furtu ku kubisa. ²⁶Fariseu segu! Purmeru, limpa dentru di kopu ku pratu; asin parti di fora ta limpu tambu.

²⁷“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo parsi kasa di nteru kaiadu. Pa fora i ta parsi bonitu, ma dentru i inci os di mortus ku tudu koldadi susidadi. ²⁸Asin tambu abos, pa fora i ta parsi na uju di jinti kuma bo na yanda diritu, ma dentru bo inci finjimentu ku maldadi.

23.8: Tia 3.1; 1 Ped 5.3 **23.9:** Kap 6.9; Mal 1.6; Jon 14.8-11, 20-21; Gal 4.6-7 **23.11:** Kap 20.26-28; Luk 9.48
23.12: Luk 14.11; 18.14; Tia 4.6,10; 1 Ped 5.5-6
23.16: V 24; Kap 15.14 **23.16:** Kap 5.33-34
23.18: Sai 29.37 **23.21:** 1 Re 7.51; 8.12-13; Sal 132.14
23.22: Kap 5.34; Sal 11.4; At 7.49 **23.23:** Kap 9.13; Os 6.6; Mik 6.8; Luk 18.12 **23.25:** Mar 7.4
23.27: Jon 7.24; At 23.3

²⁹“Koitadi di bos, pursoris di lei ku fariseus, finjiduris! Bo ta kumpu kasasiñus nunde ku anunsiaduris nteradu. Bo ta faja monumentus di jinti ku yandaba diritu. ³⁰Bo ta fala: ‘Si no matiba na tempu di no papes, no ka ta tomaba parti na darma sangi di anunsiaduris.’ ³¹Asin bo na da tustumuñu kontra bos propi, kuma bo sedu fijus di kilis ku mata anunsiaduris. ³²Bo pinca pa dianti, bo kabanta kil ku bo papes kumsaba!

³³“Serpentis! Jorson di kobras! Kuma ku bo na kapli kondenson di nfernu? ³⁴Asin N na manda bos anunsiaduris, jinti jiru ku pursoris. Bo na bin mata utrus, bo prega elis na krus; bo na suta utrus na bo kansas di juntamentu; bo na pirsigi elis na kada prasa, ³⁵pa i pudi kai riba di bos tudu sangi di jinti justu ku darmadu na con, desdi sangi di ki omi justu, Abel, te sangi di Zakarias, fijiu di Barakias, ku bo mata entri lugar sagradu ku altar. ³⁶Na bardadi, N na konta bos kuma, e kusas tudu e na bin kai riba di jinti di aos.

³⁷“Ai Jerusalem, Jerusalem, ku ta mata anunsiaduris, bu ta da ku pedras jinti ku Deus mandau! Kantu bias ku N misti junta bu fijus suma galiña ta junta si fijus bas di si asas, ma bu ka seta! ³⁸Jubi bo kasa

bandonadu! ³⁹N na konta bos kuma, disna di gosi, bo ka na ojan mas te dia ku bo fala: ‘Kil ku bin na nomi di Siñor i mersi ngabadu.’ ”

Jesus fala kuma kasa di Deus na batidu

(*Mar 13.1-2; Luk 21.5-6*)

24 ¹Oca Jesus na sai na kasa di Deus, si disipulus bai pa el pa e pudi mostral bonitasku di kasa. ²I fala elis: “Bo oja e kusas li tudu? Na bardadi N na konta bos kuma, pedra ka na bin fika riba di ñutru ku ka na batidu.”

Sufrimentu ku pirsigison

(*Mar 13.3-13; Luk 21.7-19*)

³Oca i sinta na monti di Olivera, si disipulus bai pa el aparti, e falal: “Kontanu kal tempu ku e kusas na kontisi. Kal sinal ku na mostra kuma bu na bin, kuma mundu na kaba?”

⁴Jesus ruspundi elis: “Bo toma sintidu pa ka ningin ngana bos. ⁵Manga delis na bin na ña nomi, e na fala kuma elis i Mesias. E na ngana manga di jinti. ⁶Bo na obi baruju di gera pertu, ku noba di gera lunju, ma ka bo panta, pabia e kusas ten ku kontisi, ma ìnda i ka fin di mundu. ⁷Nason na lanta kontra nason, renu kontra renu. I na ten fomi ku tirmidura di con na manga di kau, ⁸ma tudu e kusas i suma purmeru dur di partu.

⁹“Bo na ntregadu pa kastigu; e na mata bos. Tudu jinti na odia bos pabia di ña nomi. ¹⁰Na ki tempu manga di jinti na disvia, e na falsia

23.31: At 7.51-52 **23.32:** Kum 15.16; 1 Tes 2.16
23.33: Kap 3.7 **23.34:** Jon 21.18-19; At 5.40; 7.58; 22.19; 2 Kor 11.23-25 **23.35:** Kum 4.8; 2 Kron 24.20-21; Eb 11.4; 1 Jon 3.12; Apok 18.24 **23.37:** Luk 13.34-35
23.37: Sal 57.1 **23.39:** Kap 21.9 **24.1:** Jon 2.20
24.2: 1 Re 9.7; Jer 26.9,18; Mik 3.12; Luk 19.44
24.4: Jer 29.8; Ef 5.6; Kol 2.8,18; 2 Tes 2.3; 1 Jon 4.1
24.5: V 24; Jer 14.14; Jon 5.43 **24.7:** At 11.28
24.9: Kap 10.17; Luk 6.22; Jon 15.18-19; At 4.3; 5.40-41; 1 Ped 4.16; Apok 2.10 **24.10:** Kap 26.14-16

nutru, e na nfastia nutru. ¹¹Manga di anunsiadur falsu na lanta, e na ngana manga di jinti. ¹²Manera ku pekadu na kirsi, amor di manga di jinti na fria, ¹³ma kil ku fika fiel te na fin i ta salba. ¹⁴E Bon Noba di renu i na kontadu na tudu mundu pa sedu tustumuñu pa tudu rasa. Dipus, fin na ciga.”

Garandi sufrimentu

(*Mar 13.14-23; Luk 21.20-24*)

¹⁵(Kin ku na lei, pa i buska ntindi e kusa.) “Ora ku bo oja na lugar santu ki ‘nujentimenti meduñu’ ku anunsiadur Daniel fala del, ¹⁶kilis ku sta na Judeia pa e kuri pa montis. ¹⁷Kin ku sta riba di kankra pa ka i ria dentru di kasa pa toma un kusa di la. ¹⁸Kin ku sta na matu, ka i riba tras pa toma si ropa. ¹⁹Koitadi di preñadas, ku kilis ku na mamanta na ki dias! ²⁰Bo ora pa ka bo kurida sedu na tempu di cuba, nin na dia di diskansu, ²¹pabia na ki dia i na ten garandi foronta suma nunka i ka ten disna di kumsada di mundu te aos, nin nunka mas i ka na ten. ²²Si Deus ka menusa ki dias, nin un kriatura bibu ka ta salba, ma, pa amor di kilis ki kuji, i na menusa ki dias.

²³“Asin, si algin fala bos: ‘Ali Kristu li!’ o ‘Alal la!’ ka bo fia, ²⁴pabia i na lanta finjiduris ku na fala kuma elis i Kristu o elis i anunsiaduris. E na fasi manga di sinal ku milagri, pa ngana, si e pudi, te mesmu kilis ku Deus kujiba ja. ²⁵Ali N jumna N konta bos. ²⁶Asin, si e fala bos: ‘Ala Kristu la na lala,’ ka bo sai. O: ‘Alal

la dentru di kasa,’ ka bo fia, ²⁷pabia, suma ku relampagu ta numia seu na saida di sol te na si kaida, asin ki na sedu ora ku Fiju di omi na bin. ²⁸Nunde ku kusa muri, la ku jugude ta junta.

Fiju di omi na bin

(*Mar 13.24-27; Luk 21.25-28*)

²⁹“Dipus di ki dias di foronta, sol na bida sukuru, lua ka na da si lus, strelas na kai di seu, puderis di seu na bulbulidu. ³⁰Ki ora i na ojadu na seu sinal di Fiju di omi. Tudu rasa na mundu na cora; e na oja Fiju di omi na bin riba di nuvens di seu, ku puder ku garandi gloria. ³¹Ora ku korneta na toka ku forsa, i na manda si anjus pa kuartu kantu di mundu pa e junta jinti ki kuji, desdi un ladu di mundu te na utru.

Lison di figera

(*Mar 13.28-31; Luk 21.29-33*)

³²“Bo toma lison di pe di figu. Ora ku si ramus na bida moli, pa reben-ta pajas, bo ta sibi kuma tempu di kalur pertu. ³³Asin tambi, ora ku bo oja e kusas tudu na kontisi, bo pudi sibi kuma i sta pertu, mesmu na porta. ³⁴Na bardadi N na konta bos kuma, e jorson ka na kaba tementi e kusas tudu ka kontisi.

24.11: Kap 7.15; At 20.29; 2 Ped 2.1 **24.13:** Kap 10.22; Eb 3.6,14; Apok 2.10 **24.14:** Kap 4.23; 9.35; Rom 10.18; Kol 1.6,23 **24.15:** Dan 9.27; 12.11 **24.19:** Luk 23.29 **24.21:** Dan 9.26; 12.1; Joe 2.2; Zak 14.2 **24.23:** Luk 21.8 **24.24:** Lei 13.1-3; 2 Tes 2.9; Apok 13.13; 16.14 **24.26:** Luk 17.23-24,37 **24.28:** Jo 39.30 **24.29:** Is 13.10; Joe 2.10,31; Am 5.20; At 2.20; Apok 6.12 **24.30:** Kap 16.27; At 1.11; Apok 1.7 **24.31:** 1 Kor 15.52; 1 Tes 4.15-17; 2 Tes 1.7 **24.33:** Tia 5.9 **24.34:** Kap 16.28 **24.35:** Is 51.6; Eb 1.10-12

³⁵Seu ku tera na pasa, ma ña palabra ka na pasa.

Ningin ka sibi dia nin ora

(*Mar 13.32-37; Luk 17.26-30,34-36*)

³⁶“Ningin ka sibi di ki dia ku ora, nin anjus di seu, nin Fiju di Deus; son ña Pape ku sibi.

³⁷“Suma ki kontisi na tempu di Noe, asin tambi ki na sedu ora ku Fiju di omi na bin. ³⁸Na tempu antis di diluviu, jinti na kumeba, e na bibi, e na kasa, e na da se fijus pa kasamenti, te na dia ku Noe yentra na barku. ³⁹E ka toma sintidu tok diluviu bin, i kaba ku elis tudu. Asin tambi ki na sedu ora ku Fiju di omi na bin. ⁴⁰I na sta dus omi na matu. Un son na lebadu, utru na fikadu. ⁴¹I na sta dus minjer na pila. Un son na lebadu, utru na fikadu.

⁴²“Bo toma sintidu, pabia bo ka sibi kal ora ku bo Siñor na bin. ⁴³Bo pensa, si dunu di kasa sibiba kal ora di noti ku ladron na bin, i na bisiaba; i ka ta disal pa i romba si kasa. ⁴⁴Asin bo sta tambi pruntu, pabia Fiju di omi na bin na ora ku bo ka pensa.

Komparason di tarbajaduris

(*Luk 12.41-48*)

⁴⁵“I tenba un servu jiru, di fiansa, ku si patron pui riba di utru servus di kasa, pa i pudi da elis se kumida na

ora sertu. ⁴⁶Sortiadu i ki servu ku si patron, ora ki bin, i ojal i na fasi asin. ⁴⁷Na bardadi N na konta bos, i na nkargal di tudu kusas ki tene. ⁴⁸Ma si ki servu i mau, i na pensa asin: ‘Ña patron na tarda pa ciga.’ ⁴⁹I na kumsa suta si kolegas, i na kume, i na bibi ku camiduris. ⁵⁰Patron di ki servu na bin na un dia ki ka na peral, na un ora ki ka sibi. ⁵¹I na kastigal risu, i na pul na kau di finjiduris, nunde ke na cora, e na ñeme dinti.

Komparason di des bajuda

25 ¹“Renu di seu i na sedu asin: I tenba des bajuda ku toma se kanderus, e sai pa bai da noivu kontrada. ²Sinku delis e tulu, utru sinku e jiru. ³Ki tulus pega na se kanderus, ma e ka leba mas azeiti. ⁴Ki jirus leba azeiti na garafas juntu ku se kanderus. ⁵Suma ku noivu tarda pa ciga, e jungu tudu tok e durmi. ⁶Me-noti e obi gritu: ‘Ali noivu na bin; bo bai dal kontrada.’ ⁷Ki ora ki bajudas tudu lanta, e na purpara se kanderus. ⁸Ki tulus fala ki jirus: ‘Bo patinu un bokadu di bo azeiti, pabia no kanderus misti paga.’ ⁹Jirus ruspundi e fala elis: ‘Nau, talves i ka na ciganu tudu. I minjor bo bai pa kilis ku ta bindil, bo kumpra pa bos.’ ¹⁰Oca ke bai pa kumpral, noivu ciga. Kilis ku staba purparadu e yentra ku el pa festa; porta ficadu. ¹¹Dipus, ki utru bajudas ciga tambi, e fala: ‘Siñor, Siñor, yabrinu porta.’ ¹²I ruspundi elis: ‘Na bardadi, N na konta bos, N ka kungsi bos.’ ¹³Asin bo toma sintidu, pabia bo ka sibi nin dia nin ora.

24.36: At 1.7; 1 Tes 5.2; 2 Ped 3.10 **24.38:** Kum 6.16; 7.7-23; 1 Ped 3.20 **24.42:** Kap 25.13; Luk 21.34-36
24.43: Luk 12.39; 1 Tes 5.2; 2 Ped 3.10; Apok 3.3; 16.15
24.45: At 20.28; 1 Kor 4.2; Eb 3.5 **24.46:** Apok 16.15
24.47: Kap 25.21-23; Luk 22.29 **24.51:** Kap 8.12; 25.30
25.1: Kap 9.15; Apok 19.7; 21.2,9 **25.5:** 1 Tes 5.6; 2 Ped 3.4,8-10 **25.7:** Luk 12.35 **25.10:** Luk 13.25
25.11: Kap 7.21-23 **25.13:** Kap 24.42; Luk 12.40; Rom 13.11; 1 Kor 16.13; 1 Tes 5.6; Apok 16.15

Komparason di sakus di uru

(Luk 19.11-27)

¹⁴“Asin tambu, renu di seu i suma un omi ku na bai bias pa fora di si tera. I coma si tarbajaduris, i nkarga elis di si rikesa. ¹⁵I ntrega un sinku saku di uru, utru, i ntregal dus saku, utru, i ntregal un saku di uru, konformi jitu di kada kin. Oca ki kaba, i bai pa tera lunju. ¹⁶Kil ku risibi sinku saku di uru i kumsa na fasi nogos, i ngaña mas sinku saku. ¹⁷Asin tambu suma kil ku risibi dus, i ngaña utru dus saku, ¹⁸ma kil ku risibi un saku i bai koba koba, i sukundi uru di si patron. ¹⁹I pasa manga di tempu, patron di ki tarbajaduris ciga, i kumsa fasi konta ku elis. ²⁰Kil ku risibi sinku saku di uru i ciga, i pursenta mas utru sinku saku, i falal: ‘Siñor, bu ntregan sinku saku di uru; ali mas sinku ku N ngaña.’ ²¹Si patron falal: ‘Abo i bon tarbajadur fiel, bu fasi diritu. Bu sedu fiel na puku; N na pou nkargadu di tarbaju mas importanti. Bin toma parti na kontentamentu di bu patron.’ ²²I bin tambu kil ku risibi dus saku, i falal: ‘Siñor, bu ntregan dus saku di uru; ali mas utru dus ku N ngaña ku elis.’ ²³Si patron falal: ‘Abo i bon tarbajadur fiel, bu fasi diritu. Bu sedu fiel na puku; N na pou nkargadu di tarbaju mas importanti. Bin toma parti na kontentamentu di bu patron.’

²⁴“I bin tambu kil ku risibi un saku, i falal: ‘Siñor, N sibiba kuma abo i omi risu, bu ta kebra nunde ku bu ka sumia, bu ta kuji nunde ku bu ka waga. ²⁵E ku manda N medi,

N sukundi bu saku di uru na con. Ali kil ki di bo.’ ²⁶Si patron ruspundil: ‘Tarbajadur mau, prigisosu! Bu sibiba kuma N ta kebra nunde ku N ka sumia, N ta kuji nunde ku N ka waga! ²⁷Suma ku bu sibi, bu di-bi di puiba ña diñeru na banku; ora ku N ciga, N ta risibilba ku jurus.’ ²⁸Patron rabida pa utrus, i fala: ‘Bo tomal ki saku di uru, bo da kil ku tene des saku. ²⁹Tudu kil ku tene, i ta buridu, pa i tene ciu, ma kil ku ka tene, te kil ki tene i na tiradu el. ³⁰Bo ferca e tarbajadur ku ka bali la fora na sukuru. La jinti na cora, e na ñeme dinti.’

Kabra ku karnel

³¹“Ora ku Fiju di omi bin na si gloria, ku tudu anjus, i na sinta na tronu di si gloria. ³²Tudu nasons na juntadu si danti; i na rapati elis na dus grupu suma ku bakiadur ta rapati karnel ku kabra. ³³I na pui karnel na si direita; kabras, i na pui elis na skerda. ³⁴Dipus, Rei na fala kilis ku sta na si direita: ‘Bo bin, abos ku ña Pape bensua, pa bo toma yardansa na renu ku purparadu pa bos disna ku mundu kumpudu. ³⁵N teneba fomi, bo dan di kume; N teneba sedi, bo dan di bibi; N seduba ospri, bo gasijan; ³⁶N staba nun, bo dan di bisti; N

25.14: Kap 24.45-46; Mar 13.34; Rom 12.6; 1 Kor 12.7-11, 29-30; Ef 4.11; 2 Tim 1.6 **25.21:** Kap 24.47

25.26: Rom 12.11 **25.29:** Kap 13.12; Luk 8.18; Jon 15.2

25.30: Kap 8.12; 24.51 **25.31:** Kap 16.27

25.32: Kap 13.49; Ez 34.17; Rom 14.10; 2 Kor 5.10;

Apok 20.12-15 **25.34:** Rom 8.17; 1 Ped 1.4; Apok 21.7

25.34: Kap 20.23; 1 Kor 2.9; Eb 11.16 **25.35:** Is 58.7;

Ez 18.7; Eb 13.16 **25.36:** 2 Tim 1.16-18; Eb 13.3;

Tia 1.27; 2.15-16

duensi, bo visitan; N staba na kalabus, bo bai jubin.’

³⁷“Jinti justu na ruspundil, e puntal: ‘Siñor, kal tempu ku no ojau ku fomi, no dau di kume? o ku sedi, no dau di bibi?’ ³⁸Kal tempu ku no ojau suma ospri, no gasijau? o nun, no dau di bisti?’ ³⁹Kal tempu ku no ojau duenti, o na kalabus, no bai jubiu?’ ⁴⁰Rei na ruspundi elis: ‘Na bardadi, N na konta bos, kada bias ku bo fasilba pa un de ña ermons mas pikininu, i ami propi ku bo fasil.’

⁴¹“Dipus i na fala tambi kilis ku sta na si skerda: ‘Bo lunjusi di mi, maldisuadus, pa fugu ku ka ta paga, ku purparadu pa diabu ku si anjus, ⁴²pabia N teneba fomi, bo ka dan di kume; N teneba sedi, bo ka dan di bibi; ⁴³N seduba ospri, bo ka gasijan; N staba nun, bo ka dan di bisti; N staba duenti, tambi na kalabus, bo ka bai visitan.’

⁴⁴“Elis tambi e ta puntal: ‘Siñor, kal tempu ku no ojau ku fomi, o ku sedi, o ospri, o nun, o duenti, o na kalabus, no ka bai judau?’ ⁴⁵I na ruspundi elis: ‘Na bardadi N na konta bos, kada bias ku bo ka trata un de pikininus, i ami ku bo ka trata.’

⁴⁶“Esis na si skerda e na bai pa kastigu ku ka ta kaba, ma jinti justu na bai pa vida ku ka ta kaba.”

25.40: Kap 10.40-42; Dit 19.17; At 9.4; Ef 5.30; Eb 6.10

25.41: Kap 7.23; Sal 6.8; 2 Ped 2.4; Jud 6; Apok 20.11-15

25.45: Dit 14.21; 17.5; At 9.5 **25.46:** Dan 12.2; Jon 5.29;

Rom 2.7-10 **26.2:** Sai 12.1-36; Jon 13.1; 1 Kor 5.6-8

26.3: Kap 27.1; Sal 2.2; Jon 11.47; At 4.25-27

26.3: Jon 11.49; 18.13; At 4.6 **26.6:** Jon 11.1

26.11: Lei 15.11; Jon 13.29 **26.11:** Jon 13.33

Planu pa mata Jesus

(*Mar 14.1-2; Luk 22.1-2; Jon 11.45-53*)

26¹Oca Jesus kaba nsina tudu ki kusas, i fala si disipulus: ²“Bo sibi, li pa dus dia i festival di Paskua. Fiju di omi na bin ntregadu pa i krusifikadu.”

³Dipus, sêfis di saserdoti ku garandis di pobu e junta na sala di kasa di sêf di saserdotis, ku comadu Kaifás. ⁴E fasi planu pa prindi Jesus sukundidu di pobu, pa matal, ⁵ma e fala: “I ka pudi sedu na festival, pa ka pui pobu lanta ku baruju.”

Purfumadu pa nteru

(*Mar 14.3-9; Jon 12.1-8*)

⁶Jesus staba na Betânia na kasa di Simon ku teneba mpincu. ⁷Oca i staba na mesa, i bin pa el un minjer ku tisi jaru kumpudu di un pedra lebi ku ta comadu alabastru, ku teneba dentru un purfumu di garandi balur. I darma ki purfumu riba di kabesa di Jesus. ⁸Si disipulus oja ki kusa, e ka fika kontenti, e punta: “Ke ku manda i dana e purfumu? ⁹I pudiba bindidu pa pres altu; diñeru ta dadu pa koitadis.” ¹⁰Jesus rapara ke ku na pasa, i punta elis: “Ke ku bo na kansa e minjer pa el? I fasi un kusa bon pa mi. ¹¹Sempri bo tene koitadis ku bos, ma ami, bo ka na tenen sempri. ¹²Manera ki darma e purfumu riba di ña kurpu, i fasil pa i pudi purparan pa ña nteru. ¹³Na bardadi N na konta bos kuma, na tudu parti di mundu ku e Bon Noba na kontadu, kusa ku e minjer fasi i na kontadu tambi pa si lembransa.”

Falsiamentu di Judas

(*Mar 14.10-11; Luk 22.3-6*)

¹⁴Judas Iskariotis, un di ki dozi disipulu, i bai pa sêfis di saserdoti, ¹⁵i punta elis: “Ke ku bo na dan pa N pudi ntrega bos el?” Elis e pesal trinta mueda di prata. ¹⁶Disna di ki ora i kumsa na montia tempu pa ntrega elis Jesus.

Ultimu sia di Jesus

(*Mar 14.12-26; Luk 22.7-23;*

Jon 13.21-30; 1 Kor 11.23-29)

¹⁷Na purmeru dia di pon sin fermentu, disipulus di Jesus bai pa el, e puntal: “Nunde ku bu misti pa no bai fasi purparason pa bu kume sia di Paskua?” ¹⁸I ruspundi elis: “Bo bai pa prasa, pa kasa di tal fulanu, bo ta falal: ‘Mestre manda falau kuma si tempu per-tu. Na bu kasa ki misti guarda festival di Paskua ku si disipulus.’” ¹⁹Ki disipulus fasi suma ku Jesus manda elis; e purpara sia di Paskua.

²⁰Oca sol na kai, i toma si lugar na mesa ku ki dozi. ²¹Oca e na kume, i fala: “Na bardadi N na konta bos kuma un di bos na bin falsian.” ²²E fika ku garandi tristes; kada kin kumsa na puntal: “Siñor, nta i ami?” ²³I ruspundi: “Kil ku na miti mon ku mi na pratu, el ku na falsian. ²⁴Na bardadi, Fiju di omi na bai suma ku Skritura fala del, ma koitadi di ki omi ku na falsial. I ta minjor pa ki algin, si i ka padiduba.” ²⁵Judas tambi, ku na falsialba, i punta: “Mestre, nta i ami?” Jesus falal: “I abo ku fala.”

²⁶Oca e na kume, Jesus toma pon, i ora riba del, i kebral, i da si disipulus, i fala: “Bo toma, bo kume; es i ña kurpu.” ²⁷Dipus, i toma kopu, i fala Deus obrigadu, i da elis, i fala: “Abos tudu, bo bibi nel, ²⁸pabia es i ña sangi, sangi di [nobu] kontratu, ku darmadu pa manga di jinti, pa purdon di pekadus. ²⁹N na konta bos, disna di gosi, N ka na bibi mas e biñu di uva te na ki dia ku N na bibi biñu nobu ku bos na renu di ña Pape.” ³⁰E kaba kanta un kantiga, e sai pa monti di Olivera.

Jesus avisa Pedru

(*Mar 14.27-31; Luk 22.31-34;*

Jon 13.36-38)

³¹Jesus fala elis: “E di noti abos tudu bo na disan, pabia i sta skritu kuma Deus fala i na mata bakia-dur; karnelis di koral na pajiga, ³²ma dipus di N lanta di mortu, N na bai bo dianti pa Galilea.”

³³Pedru ruspundi i falal: “Nin ku tudu disau, ma ami, nunca N ka na disau.” ³⁴Jesus falal: “N na kontau bardadi, e di noti li, antis di galu kanta, bu na fala tris bias kuma bu ka kunsin.” ³⁵Pedru falal: “Nin ki pirsis pa N muri ku bo, N ka na negau.” Tudu si disipulus fala mesmu kusa.

26.14: Jon 13.2,30 **26.15:** Kap 27.3; Sai 21.32; Zak 11.12

26.17: Sai 12.6,18 **26.23:** Sal 41.9; Jon 13.18

26.24: Is 53; Dan 9.26; Mar 9.12; Luk 24.44-46; Jon 17.12; At 17.2-3; 1 Kor 15.3-4 **26.26:** 1 Kor 10.16-17

26.28: Sai 24.8; Sir 17.11; Jer 31.31; Rom 11.27; Eb 8.6,8

26.28: Kap 20.28; Eb 9.15,22 **26.31:** Zak 13.7; Jon 16.32

26.32: Kap 28.7,10,16

Jesus ora na Jetsemane

(*Mar 14.32-42; Luk 22.39-46; Jon 18.1*)

³⁶Jesus bai ku si disipulus pa un lugar comadu Jetsemane, i fala elis: “Bo sinta li nkuantu N na bai ora la.” ³⁷I leba Pedru ku ki dus fiju di Zebedeu; i kumsa na sinti tristesa meduñu. ³⁸I rabida i fala elis: “Tristesa na ña korson i garandi, kuas pa matan. Bo fika li, bo bisia ku mi.”

³⁹I bai danti un bokadu, i mborka ku rostu na con, i ora, i fala: “Ña Pape, si i pudi sedu, lunjusi di mi e kopu di sufrimentu, ma i ka na manera ku N misti, ma suma ku bu misti.”

⁴⁰I riba pa si disipulus, i oja e na durmi, i punta Pedru: “Bo ka pudi nguenta ku mi nin un ora? ⁴¹Bo toma sintidu, bo ora, pa ka bo kai na tentason. Bardadi, vontadi sta pruntu, ma kurpu i fraku.”

⁴²I bai sugundu bias pa ora, i fala: “Ña Pape, si e kopu ka pudi lunjusi di mi sin N bibil, fasi ke ku bu misti.” ⁴³I riba, i oja e na durmi utru bias, pabia se uju staba pisadu di sonu. ⁴⁴I torna disa elis, i bai terseru bias pa ora, i ripiti mesmu palabra. ⁴⁵I riba mas pa si disipulus, i punta elis: “Bo na durmi inda, bo na diskansa? Bo jubi, ora ciga ja; Fiju di omi na ntregadu na mon di omis mau. ⁴⁶Bo lanta, no bai. Ali kil ku na falsian ciga ja.”

26.38: Jon 12.27 **26.39:** Eb 5.7 **26.39:** Kap 20.22; Jon 5.30; 6.38; 12.27; Fil 2.8 **26.40:** Luk 9.32
26.41: Mar 13.33; Ef 6.18; Kol 4.2 **26.45:** Jon 2.4; 7.6,8,30; 8.20 **26.49:** 2 Sam 20.9 **26.50:** Sal 41.9
26.52: Kum 9.6; Apok 13.10 **26.53:** 2 Re 6.17; Dan 7.10
26.54: Is 53.7-10; Luk 24.26,44-46 **26.55:** Luk 19.47

Jesus prindidu

(*Mar 14.43-50; Luk 22.47-53; Jon 18.2-11*)

⁴⁷Oca ki na papia inda, Judas ciga, ku sedu un di ki dozi disipulu. I bin ku manga di jinti ku teneba spadas ku mandukus; i šefis di saserdoti ku garandis di pobu ku manda elis. ⁴⁸Falsiadur daba elis un sinal, i fala: “Kil ku N da bežu, bo ta sibi i el; bo prindil.” ⁴⁹I ciga, i bai diritu pa Jesus, i falal: “Mestre, pas ta sta ku bo.” I dal bežu.

⁵⁰Jesus puntal: “Amigu, pa ke ku bu bin?” Na ki ora jinti ciga, e pega Jesus, e prindil. ⁵¹Un di kilis ku staba juntu ku el i pui mon, i busi spada, i da kriadu di šef di saserdoti ku el, i sapal oreja. ⁵²Jesus falal: “Miti spada na si lugar, pabia tudu kil ku pega na spada, ku spada ki na muri. ⁵³O bo ka sibi kuma N pudi pidi ña Pape gosi, i ta mandan mas di sinkuenta mil anju? ⁵⁴Ma de manera kuma ku Skritura pudi pudu na pratika ku fala kuma asin ki ten ku sedu?”

⁵⁵Na ki ora Jesus punta ki jinti: “Bo bin ku spada ku manduku pa bin prindin, suma un ladron? Tudu dia N ta sinta na kasa di Deus, N na nsina; bo ka prindin, ⁵⁶ma tudu es kontisi pa i sedu suma ku anunsiaduris skirbi na palabra di Deus.”

Tudu si disipulus disal, e kuri.

Jesus danti di Konseliu di judeus

(*Mar 14.53-65; Luk 22.63-71; Jon 18.12-24*)

⁵⁷Kilis ku prindiba Jesus e lebal pa kasa di šef di saserdotis ku comadu Kaifás, nunde ku pursoris di

lei ku garandis juntaba nel. ⁵⁸Pedru, ku na sigilba di lunju te na baranda di tras di sêf di saserdotis, i yentra, i sinta na metadi di guardas pa i jubi kuma ku kusa na bai.

⁵⁹Sêfis di saserdoti ku tudu membrus di Konseliu e na buskaba tustumuñu falsu kontra Jesus, pa e pуди ntregal pa i matadu, ⁶⁰ma e ka oja, kontudu i parsi manga di jinti ku konta mintida. Na fin i parsi dus ⁶¹ku fala: “Es fala kuma i pуди bati templu di Deus, i ta torna lantandal na tris dia.”

⁶²Êf di saserdotis lanta, i punta Jesus: “Bu ka tene nada di ruspundi aserka de kusas ke na testifika kontra bo?” ⁶³Jesus fika kaladu. Êf di saserdotis torna falal: “Bu ten ku jurmenta pa Deus bibu, bu kontanu si abo i Kristu, Fiju di Deus.”

⁶⁴Jesus ruspundil: “I suma ku bu fala, ma N na konta bos kuma, i ka na tarda, bo na oja Fiju di omi sintadu na direita di kil ku ten puder; i na bin riba di nuvens di seu.”

⁶⁵Na ki ora êf di saserdotis rumpi si ropa, i fala: “Es i lebsimenti! Kal tustumuña ku no misti mas? Gosi bo kaba ja obi manera ki lebsi Deus! ⁶⁶Ke ku bo oja?” E ruspundil: “I mersi mortu.”

⁶⁷Ki ora e kuspil na rostu, e dal suku; utrus dal bofotada, ⁶⁸e falal: “Abo i Kristu; anunsia pa nos! Diviña kin ku dau!”

Pedru nega Jesus

(*Mar 14.66-72; Luk 22.54-62;*

Jon 18.15-18,25-27)

⁶⁹Pedru staba sintadu fora na baranda di tras. Un bajuda di kasa bai

pa el, i falal: “Abo tambi bu staba ku Jesus di Galileia.”

⁷⁰Pedru nega dianti di tudu jinti, i fala: “N ka sibi ke ku bu na fala.” ⁷¹I sai pa kintal. Utru bajuda ojal, i fala kilis ku staba la: “Es tambi i staba ku Jesus di Nazaré.” ⁷²I torna nega utru bias ku juramentu, i fala: “N ka kungsi ki omi.”

⁷³Mas un bokadu, jinti ku staba la e bai pa Pedru, e falal: “Bardadi, abo i un delis tambi; bu purnunsia propi na mostra.” ⁷⁴I kumsa na jurmenta ku palabras forti, i fala: “N ka kungsi ki omi.” Ki ora galu kanta. ⁷⁵Pedru lembra ke ku Jesus falalba: “Antis di galu kanta bu na fala tris bias kuma bu ka kungsi.” I sai fora, i cora ku garandi tristesa.

Judas mata kabesa

(*Mar 15.1; Luk 23.1-2; Jon 18.28-32;*

At 1.16-19)

27 ¹Parmaña sedu, tudu êfis di saserdoti ku garandis di pobu e ruma entri elis pa mata Jesus. ²E maral ku korenti, e lebal, e bai ntrega gubernadur Pilatus.

³Oca Judas ku falsialba oja kuma Jesus kondenadu, i sinti ripindidu, i bai ribanta ki trinta mueda di prata pa êfis di saserdoti ku garandis, ⁴i fala elis: “N peka; N ntrega algin inosenti pa i muri.” E puntal: “Ke ku mportanu la? Kila i ku bo!”

26.59: 1 Re 21.10; Sal 27.12; 35.11; At 6.13

26.60: Lei 19.15,18-19 **26.61:** Kap 27.40; Jon 2.19-21

26.63: Kap 27.12; Is 53.7; Luk 23.9 **26.63:** Sir 5.1

26.64: Sal 110.1; At 7.55-56 **26.64:** Kap 16.27

26.66: Sir 24.16; Jon 19.7 **26.67:** Kap 27.30; Is 50.6;

53.3; Jon 19.3 **26.75:** V 34; Jon 13.38 **27.1** Kap 26.3;

Sal 2.2; Luk 22.66 **27.2:** Kap 20.19; At 3.13

27.3: Kap 26.14-15

⁵Judas ferca ki muedas di prata na kasa di Deus, i sai, i bai nforka si kabesa. ⁶Êsifis di saserdoti kuji ki muedas di prata, e fala: “I kontra lei pa no pui e diñeru na kaşa di oferta, pabia i pres di sangi.” ⁷E filanta entri elis, e usa ki diñeru pa kumpra un terenu na mon di un kumpudur di puti, pa sirbi di simiteriu pa stranjerus. ⁸E ku manda, te aos, ki terenu ta comadu kampu di sangi.

⁹Asin ku kusa ku anunsiadur Jeremias falaba bin sedu, kuma: “E toma ki trinta mueda di prata, pres ku pobu di Israel filanta pa el, ¹⁰e kumpra kampu di kumpudur di puti, suma ku Siñor mandan.”

Jesus dianti di Pilatus

(Mar 15.1-15; Luk 23.1-25;

Jon 18.28-40; 19.1-16)

¹¹Jesus sikidu dianti di gubernadur. Kila fasil purguntas, i puntal: “Abo i Rei di judeus?” Jesus ruspundi: “I suma ku Ñu fala.”

¹²Êsifis di saserdoti ku garandis e akusal, ma i ka ruspundi nada. ¹³Pilatus puntal: “Bu ka obi e kusas tudu ke na fala kontra bo?” ¹⁴Jesus ka ruspundi nin un palabra, di manera ku gubernadur fika dimiradu dimas.

¹⁵Na tempu di festival di Paskua, gubernadur kustumaba sempri larga un prezu; pobu ta kuji kin ke misti. ¹⁶Na ki tempu i tenba un prezu kunsidu ku comadu Barabás. ¹⁷Asin, oca ku pobu junta,

Pilatus punta elis: “Kal ku bo misti pa N larga bos, Barabás o Jesus comadu Kristu?” ¹⁸I sibiba kuma e ntregalba pabia di nveža.

¹⁹Oca Pilatus sinta na tribunal, si minjer manda falal: “Ka bu yentra na palabra di ki omi justu, pabia e di noti N sufri dimas na suñu pabia del.”

²⁰Ma êsifis di saserdoti ku garandis e cuci pobu pa e pidi Pilatus pa i larga Barabás, i mata Jesus. ²¹Gubernadur punta elis: “Kal de dus ku bo misti pa N larga?” E falal: “Barabás.” ²²Pilatus punta elis: “Nta ke ku N na fasi ku Jesus ku comadu Kristu?” E fala tudu: “Krusifikal.” ²³Pilatus punta: “Ma kal mal ki fasi?” E grita ku mas forsa: “Krusifikal!” ²⁴Pilatus oja kuma i ka na pudi fasi nada, ma baruju mas na buri nan. I pidi yagu, i laba mon dianti di pobu, i fala: “N ka ten kulpa na mortu de omi justu. Kulpa i di bos.” ²⁵Tudu pobu ruspundi, e falal: “Kastigu di si mortu pudi kai riba di nos, ku no fijus!”

²⁶Asin Pilatus larga Barabás pa elis. Dipus di manda suta Jesus, i ntregal pa i krusifikadu.

Soldadus fasi Jesus trosa

(Mar 15.16-20)

²⁷Na ki ora soldadus di gubernadur leba Jesus pa sedi; tudu kompañia di tropas junta na si roda. ²⁸E dispil, e bistil suma rei ku un kapa burmeju, ²⁹e kumpu un koroa di fidida, e pul na kabesa; e pui un kana na mon direita, e finka juju si dianti, e fasil trosa, e fala: “Viva, Rei di judeus!” ³⁰E kuspil, e

27.5: 2 Sam 17.23; At 1.18-19 **27.9:** Zak 11.12-13

27.12: Kap 26.63 **27.20:** At 3.14 **27.24:** Lei 21.6

27.25: Jos 2.19; 2 Sam 1.16; 1 Re 2.32; Luk 11.50-51;

At 5.28; 18.6 **27.26:** Is 53.5 **27.28:** Luk 23.11; Jon 19.2

27.30: Kap 26.67

tomal kana, e na dal ku el na kabesa. ³¹Dipus de kaba fasil trosa, e dispil ki kapa, e tornal si ropa, e lebal pa i krusifikadu.

Krusifikason

(*Mar 15.21-32; Luk 23.26-43; Jon 19.17-27*)

³²Oca e na sai di ki lugar, e kontra ku un omi ku comadu Simon, di prasa di Sireni. E obrigal pa i leba krus di Jesus. ³³Oca ke ciga na un lugar comadu Gólgota, ku signifika Lugar di Kaku di Kabesa, ³⁴e da Jesus biñu jagasidu ku fel pa i bibi, ma dipus di purbal, i nega bibil. ³⁵Dipus de krusifikal, e juga sorti pa rapati si ropa, [pa i pudi sedu suma ku anunsiadur fala: “E rapati ña ropa entri elis; e juga sorti riba di ña kamisoti.”] ³⁶E sinta la pa guardal. ³⁷E pui un kusa skritu riba di si kabesa pa mostra si akusason, ku fala: “ES I JESUS, REI DI JUDEUS.” ³⁸Dus ladron krusifikadu juntu ku el, un na direita, utru na skerda. ³⁹Kilis ku na pasaba e fika e na kobal mal, e na balansa kabesa, ⁴⁰e na fala: “Abo ku fala bu na bati kasa di Deus, bu na torna kumpul na tris dia, salba bu kabesa! Si abo i Fiju di Deus, ria na krus!”

⁴¹Di mesmu manera tambi sêfis di saserdoti ku pursoris di lei ku garandis e fasil trosa, e fala: ⁴²“I salba utru jinti, ma i ka pudi salba si kabesa! Si el i Rei di Israel, pa i ria gosi na krus; no ta fia nel. ⁴³I fiansa na Deus; pa kila libral gosi, si i ten amor pa el, pabia i fala kuma el i Fiju di Deus.” ⁴⁴Ki ladrons

ku krusifikadu ku el e na kobalba tambi di mesmu manera.

Mortu di Jesus

(*Mar 15.33-41; Luk 23.44-49; Jon 19.28-37*)

⁴⁵Disna di me-dia tudu tera bida sukuru te tris ora. ⁴⁶Pertu di tris ora di tardi, Jesus grita ku vos altu, i fala: “Eli, Eli, lamá sabaktani?” ku sedu: “Ña Deus, ña Deus, pabia di ke ku bu bandonan?” ⁴⁷Utru di kilis ku staba la e obil, e fala: “I na coma Elias.” ⁴⁸Ki ora un delis kuri, i toma sponja, i pul na vinagri tok i moja yop, i pul na un kana, i tenta dal el pa i bibi. ⁴⁹Ki utrus fala: “Disal; no jubi si Elias na bin salbal!” ⁵⁰Jesus torna grita utru bias, i para da folgu. ⁵¹Kurtina di kasa di Deus findi na dus padas, di riba pa bas. Tera tirmi, pedras rebenta. ⁵²Kobas di nteru yabri, manga di kurpu di po-bu di Deus ku muriba ja e lanta, ⁵³e sai na kobas. Dipus di Jesus lanta di mortu, e yentra na prasa sagradu; manga di jinti oja elis. ⁵⁴Kapiton ku utru soldadus ku na guardaba Jesus, oca ke oja con tirmi, ku kusas ku kontisi, e sinti garandi medu, e fala: “Na bardadi, e omi seduba Fiju di Deus!”

⁵⁵Manga di minjer staba la, e na jubi di lunju. E binba ku Jesus desdi Galileia pa judal. ⁵⁶Na se metadi i staba Maria Madalena,

27.35: Sal 22.18 **27.38:** Is 53.12 **27.39:** Sal 22.7-8; 109.25 **27.40:** Kap 26.61 **27.45:** Am 8.9
27.46: Eb 5.7 **27.46:** Sal 22.1 **27.48:** Sal 69.21
27.51: Sai 26.31-33; 2 Kron 3.14; Eb 6.19
27.55: Luk 8.2-3

Maria, mame di Tiagu, ku José, ku mame di fijus di Zebedeu.

Nteru di Jesus

(*Mar 15.42-47; Luk 23.50-56;*

Jon 19.38-42)

⁵⁷Oca ku sol na kai, i bin un omi riku di Arimateia ku ta comadu José; i seduba tambi disipulu di Jesus. ⁵⁸I bai pa Pilatus, i pidil kurpu di Jesus. Pilatus manda pa e dal el. ⁵⁹José toma kurpu, i mbuljal na un panu limpu, finu, ⁶⁰i pul na si koba nobu ki kobaba na roca, i rola un pedra garandi pa entrada di koba; dipus i bai. ⁶¹I staba la Maria Madalena ku ki utru Maria sintadu danti di koba.

⁶²Na utru dia, ku sedu dia dipus di Purparason, sêfis di saserdoti ku fariseus e junta, e bai pa Pilatus, ⁶³e falal: “Siñor, no lembra kuma ki nganadur, ocalba inda bibu, i fala kuma, dipus di tris dia i na lanta di mortu. ⁶⁴Asin, manda pa koba guardadu suguru tok tris dia pasa, pa ka si disipulus bin bai furta kurpu, e bin fala pobu kuma i lanta di mortu. Asin, ultimu mintida i ta sedu pior di ki purmeru.”

⁶⁵Pilatus fala elis: “Bo toma guarda, bo bai guarda koba suguru suma ku bo ntindi.” ⁶⁶E bai, e lakria ki pedra. E pui guarda la pa koba fika suguru.

Jesus lanta di mortu

(*Mar 16.1-8; Luk 24.1-12; Jon 20.1-18)*

27.60: Is 53.9 **27.63:** Kap 16.21; 26.61

27.66: Dan 6.17 **28.2:** At 16.26 **28.3:** Dan 10.6;

Apok 1.14-16 **28.6:** Kap 12.40; 16.21

28.7: Kap 26.32

28 ¹Oca dia di diskansu pasa, sol na mansi ja pa purmeru dia di semana, Maria Madalena ku ki utru Maria e bai jubi koba. ²I tenba un garandi tirmidura di tera, pabia un anju di Siñor disi di seu, i bai, i rola ki pedra pa ladu, i sinta riba del. ³Si parsensa i suma relampagu, si ropa branku fandan suma algadon. ⁴Ki guardas panta dimas, tok e na tirmi, e fika suma mortu. ⁵Anju fala minjeris: “Ka bo medi. N sibi kuma bo na buska Jesus ku krusifikadu. ⁶I ka sta li, pabia i lanta di mortu, suma ki fala. Bo bin jubi lugar nunde ki ditandaduba nel. ⁷Bo bai dipresa, bo fala si disipulus kuma i lanta ja di mortu, i na bai bo danti pa Galileia; bo na ojal la. Ali N konta bos el.”

⁸E disa koba dipresa, ku medu ma tambi ku garandi alegria, e kuri pa bai konta si disipulus. ⁹Oca e na bai na kamiñu, Jesus bai kontra ku elis, i fala elis manteña. E bai pa el, e barsal na pe, e adoral. ¹⁰Jesus fala elis: “Ka bo medi. Bo bai fala ña ermons pa e bai pa Galileia; la e na ojan.”

Mintida di judeus

¹¹Oca minjeris na baiba, utru di ki guardas bai pa prasa, e konta sêfis di saserdoti tudu ku pasa. ¹²Ki sêfis junta ku garandis, e filanta entri elis, e da soldadus manga di diñeru, e fala elis: ¹³“Bo fala kuma si disipulus bin di noti oca bo na durmi, e furta kurpu. ¹⁴Si gubernadur ciga di obi e kusa, no ta papia

ku el, no libra bos.” ¹⁵Guardas to-
ma diñeru, e fasi suma ke faladu.
E storia laga na metadi di judeus te
aos.

Jesus parsi pa si disipulus na Galileia

(*Mar 16.14-18; Luk 24.36-49;*
Jon 20.19-23; At 1.6-8)

¹⁶Si onzi disipulu bai pa Ga-
lileia, pa monti ku Jesus mostraba

elis. ¹⁷Oca ke ojal, e adoral, ma
utrus tenba duvida. ¹⁸Jesus ci-
ga pertu, i fala elis: “N dadu tudu
puder na seu ku tera. ¹⁹Asin, bo
bai pa jinti di tudu nasons, bo fa-
si elis ña disipulus. Bo batisa elis
na nomi di Pape, di Fiju ku Spiritu
Santu. ²⁰Bo nsina elis pa e obdisi
tudu kusas ku N manda bos. Ami
N na sta ku bos tudu dia te na
kabantada di tempu.’

28.18: Dan 7.14; Jon 13.3; 17.2; Rom 14.9;
1 Kor 15.24-28; Fil 2.9-11; Eb 1.2-3; 2.8; 1 Ped 3.22;
Apok 17.14 **28.19:** Is 52.10; At 2.38-39; Kol 1.23
28.20: At 2.42